

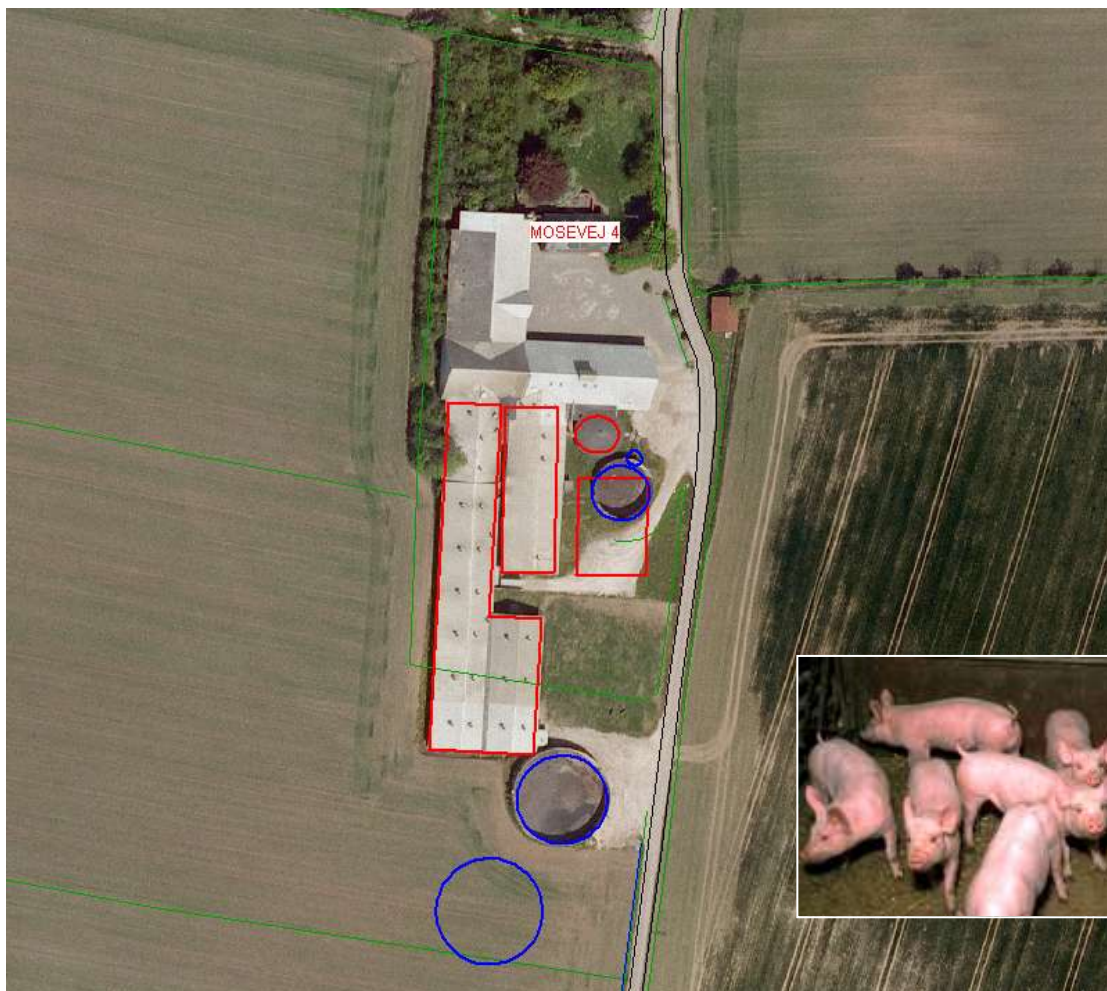
§ 11 miljøgodkendelse

af svineproduktion

Mosegård

Mosevej 4, 7790 Thyholm

den 12. juli 2012

*Miljøgodkendelse i henhold til § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
jf. LBK nr. 1486 af 4. december 2009*

Indholdsfortegnelse

Datablad	4
Indledning	5
1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING	6
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse	6
1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse og dispensation fra afstandskrav	6
1.3 Ikke teknisk resumé	7
1.4 Vilkår	10
1.5 Offentlighed	15
1.6 Klagevejledning	16
2. Baggrund for miljøgodkendelsen	18
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget	18
2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold	18
2.3 Gyldighed	19
2.4 Retsbeskyttelse	19
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen	19
3. Beliggenhed og planmæssige forhold	20
3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.	20
3.2 Placering i landskabet	22
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift	24
4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg	24
4.2 Ventilation	27
4.3 Fodring	28
4.4 Energi- og vandforbrug	32
4.5 Spildevand og regnvand	33
4.6 Affald	34
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	37
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld	38
5. Gødningsproduktion og – håndtering	40
5.1 Gødningstyper og – mængder	40
5.2 Flydende husdyrgødning	40
5.3 Fast husdyrgødning	42
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	43
6.1 Ammoniak og natur	43
6.2 Lugt	45
6.3 Fluer og skadedyr	46
6.4 Transport	47
6.5 Støj fra anlæg og maskiner	48
6.6 Støv fra anlæg og maskiner	50
6.7 Lys	50

7.	Påvirkning fra arealerne	51
7.1	Udbringningsarealerne	51
7.2	Påvirkning af natur og overfladevand fra marker	54
7.3	Kvælstof og fosfor til Limfjorden.....	56
7.4	Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter).....	62
7.5	Kvælstof til grundvand.....	63
8.	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	64
8.1	Management	64
8.2	Foder	65
8.3	Forbrug af vand og energi	65
8.4	Opbevaring og udbringning af husdyrgødning.....	66
8.5	Staldindretning.....	68
9.	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	71
10.	Husdyrbrugets ophør	73
11.	Egenkontrol og dokumentation	74
	Bilag 1 – situationsplan og afstand til naboer	76
	Bilag 2 – oversigt over ejede og forpagtede arealer	78
	Bilag 3 – transportveje.....	79
	Bilag 4 – § 3 og § 7 beskyttede naturområder og Natura 2000.....	80
	Bilag 5 – nitratklasser	81
	Bilag 6 – jordbundtyper (i pløjelaget), fosforklasser og lavbund	82
	Bilag 7 – nitratfølsomme indvindingsområder m.v.....	83
	Bilag 8 – beskyttede diger, fredninger og landskab	83
	Bilag 9 – udpegning for Natura 2000-områder	83
	Bilag 10 – erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet.....	89
	Bilag 11 – beregning af udvaskning ved ekstra efterafgrøder	90

Datablad

Godkendelsesdato	12. juli 2012
Afgørelsestype	§ 11 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (75 – 250 DE)
Husdyrbrugets navn	Mosegård
Husdyrbrugets adresse	Mosevej 4 7790 Thyholm
Husdyrbrugets ejer og kontaktperson	Jan Bach-Mose Mosevej 4 7790 Thyholm
Brugstype	Svinebrug (søer, smågrise og slagtesvin)
CVR nr. / P nr.	14893989 / 1000824361
CHR nr.	63030
Ejendomsnr.	6710100278
Matrikel nr.	10n, Flovlev By, Hvidbjerg 14a, Flovlev By, Hvidbjerg
Husdyrbrugets miljøkonsulent	LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted Konsulent Jørgen Røhrmann jr@landbothy.dk Konsulent Morten Linnemann Madsen mlm@landbothy.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Struer Kommune Natur- og Miljøafdelingen, Østergade 11-15, 7600 Struer teknisk@struer.dk
Sagsbehandler	Elsebet Bondgaard
Næste revurdering af miljøgodkendelsen	2020

Indledning

Jan Bach-Mose har den 6. oktober 2009, ansøgt om § 11 miljøgodkendelse, jf. Husdyrgodkendelsesloven¹ af bedriften Mosegård beliggende Mosevej 4, 7790 Thyholm.

Husdyrbruget er større end 75 DE og er derfor omfattet af § 11 i Husdyrgodkendelsesloven. Husdyrbruget er ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC direktivet², idet svinebruget er mindre end 250 DE.

Der ansøges om en driftsmæssig udvidelse af eksisterende besætning fra nuværende dyrehold svarende til 178,9 DE, fordelt på 174 årssøer, 4.850 smågrise og 4.700 slagtesvin (afgangsvægt 100 kg) til et dyrehold svarende til 244 DE, fordelt på 200 årssøer, 6.200 smågrise (7,2-30 kg) og 5.992 slagtesvin (30-107 kg), en udvidelse på i alt 65,14 DE.

En andel af ansøgningen vedrører dyrevelfærdsmæssige forhold, som skyldes krav til, at søer skal opstaldes som løsgående søer fra 1. januar 2013.

En del af udvidelsen finder sted i eksisterende bygninger. I forbindelse med udvidelsen etableres desuden en ny drægtighedsstald på ca. 460 m² og en 2.500 m³ gyllebeholder med telt-overdækning.

Der er jf. § 9 stk. 3 i Husdyrgodkendelsesloven søgt om og dispenseret fra afstandskrav til naboskel (15 m) og vej (9 m) i forbindelse med placeringen af drægtighedsstalden.

Alle bedriftens udbringningsarealer ligger i Struer Kommune.

Godkendelsen bygger på husdyrbrugets ansøgning med bilag³ og supplerende oplysninger indkommet i forbindelse med sagsbehandlingen. Seneste version af ansøgningen er indsendt den 23. maj 2012.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af udvidelsen af husdyrbruget, herunder også om husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Der er i godkendelsen stillet en række vilkår som sikrer, at husdyrbruget kan drives uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora, fauna, vandmiljø, landskab og kulturmiljø samt ressourceforbrug.

Bedriften har ikke biaktiviteter, som er omfattet af godkendelsespligt.

¹ LBK nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996

³ Ansøgningsskema 12409 af 6. oktober 2009, med seneste justering i version 10 af 23. maj 2012.

1. RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Struer Kommune har den 6. oktober 2009 modtaget en ansøgning om § 11 miljøgodkendelse af bedriften beliggende Mosevej 4, 7790 Thyholm. Der ansøges om en driftmæssig udvidelse af svineproduktion fra 178,9 til 244 DE⁴. I forbindelse med udvidelsen ansøges desuden om etablering af en ny 460 m² drægtighedsstald og en 2.500 m³ gyllebeholder med teltoverdækning. Der er søgt om dispensation fra afstandskrav til naboskel og vej i forbindelse med placeringen af drægtighedsstalden.

Da ejendommen ikke tidligere er miljøgodkendt, er hele husdyrbruget omfattet af godkendelsespligt. Ejendommens nudrift er den 18. juli 2002 screenet som ikke VVM-pligtig af Ringkjøbing Amt. I afgørelsen er det forudsat, at der anvendes fytase i foderet til nedsættelse af tilførslen af fosfor til arealerne.

Miljøgodkendelsen bygger på en ansøgning, som er indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem med skema nr. 12409. I dialog med ansøger om projektet er ansøgningen senere ændret og suppleret med yderligere oplysninger. Seneste version (nr. 10) af ansøgningen er modtaget den 23. maj 2012.

1.2 Afgørelse om miljøgodkendelse og dispensation fra afstandskrav

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Struer Kommune hermed godkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget på Mosevej 4 med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede udbringningsarealer (bilag 2).

Det er Struer Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet (nabobeboelser, Natura 2000 områder⁵, natur i øvrigt, overfladevand, nitratfølsomme indvindingsområder, landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer).

De generelle beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosforoverskud og nitrat i bilag 3 til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er overholdt.

I forbindelse med miljøgodkendelsen, meddeles samtidig jf. § 9 stk. 3 dispensation fra Husdyrgodkendelseslovens afstandskrav (§ 8) til vej og naboskel til etablering af stald. Drægtighedsstalden tillades placeret i en afstand af minimum 9 m fra vej og 15 m fra naboskel.

Struer Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet, ligesom husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT).

⁴ Bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

⁵ Internationale naturbeskyttelsesområder udpeget på baggrund af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiver.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til Husdyrgodkendelseslovgivningen. Tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. Byggeloven, Planloven, samt afledning af spildevand og overfladevand efter Miljøbeskyttelsesloven) skal søges separat. Der skal bl.a. indhentes byggetilladelse inden byggeriet igangsættes.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Med mindre andet er anført, gælder vilkårene straks fra godkendelsen tages i brug, herunder i indkøringsperioden.

Lovgivning

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i Husdyrgodkendelsesloven¹ med tilhørende bekendtgørelse⁶ samt Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Derudover er der foretaget en vurdering af ansøgningen jf. reglerne i Habitatbekendtgørelsen⁷. Jf. denne skal kommunen, før der træffes afgørelse til et husdyrbrug, foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Endvidere skal husdyrbruget og kommunen i forbindelse med godkendelse foretage en vurdering af husdyrbrugets teknologi i forhold til det, som beskrives som ”Bedst Tilgængelige Teknologi” (jf. BAT-notat/BREF-dokument for svine- og fjerkræbrug).

1.3 Ikke teknisk resumé

Miljøgodkendelsen omfatter driftsbygninger og anlæg på Mosevej 4, 7790 Thyholm, samt tilhørende ejede og forpagtede arealer.

Struer Kommune har vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse i henhold til gældende regler⁸.

Produktion og arealer

Ud over ejendommen Mosevej 4, drives også en landbrugsejendom uden beboelse og uden husdyrproduktion på Flovlevvej 9a, 7790 Thyholm, samt ejendommen Trinoddevej 3, hvor Jan Bach-Mose har overtaget staldanlæg og 15,57 ha udbringningsareal. Der overføres 15 DE dybstrøelse fra svineproduktionen på Trinoddevej 3 til Mosevej 4.

Den ansøgte og godkendte samlede husdyrproduktion er på 200 årssøer, 6.200 smågrise (7,3-32 kg) og 5.992 slagtesvin (32-107 kg) svarende til 244 DE. Produktionen finder sted i eksisterende anlæg samt i en ny drægtighedsstald.

Ansøgningen er foranlediget af fremtidige dyrevelfærds-mæssige krav vedrørende løsgående søer og er samtidig en ansøgning om at justere husdyrbrugets svineproduktion til en øget slagtesvinevægt ved levering til slagteriet.

⁶ Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer

⁷ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af disse arter.

⁸ Lovbekendtgørelse nr.1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelse

Den producerede og modtagne husdyrgødning (i alt 258,99 DE) udbringes på bedriftens egne og forpagtede arealer, i alt 185,13 ha. Der udbringes 1,4 DE/ha.

Placering og driftsbygninger

Bedriften ligger i landzone 1,6 km øst for Hvidbjerg. Ejendommen ligger i god afstand til naboer og naturområder.

En ny drægtighedsstald etableres i en afstand, som kræver dispensation fra afstandskravet til naboskel og vej. Stalden etableres, hvor der i dag er en ældre gyllebeholder, som nedrives. En ældre stald overvejes nedrevet eller alternativ anvendt som sygeafdeling, jf. veterinære regler for dyrevelfærd. Eksisterende stalde anvendes uændret. Der etableres ligeledes en ny gyllebeholder med teltoverdækning.

Lugt

Husdyrbruget overholder lugtgenafstanden til nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Mosevej 3) ligger ca. 330 m fra nærmeste staldanlæg. Afstanden til samlet bebyggelse og byzone er hhv. 840 og 590 m fra anlægget. Den beregnede konsekvensafstand er på 622 m.

Transport

Antallet af transporter med dyr, foder, flydende husdyrgødning, olie og hjælpestoffer stiger med 50 transporter fra nudrift til ansøgt drift (til ca. 363 årlige transporter). Stigningen skyldes et øget antal gylletransporter.

Transportvejen til udbringningsarealerne fremgår af bilag til afgørelsen.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen kvælstoffølsomme naturområder, som er beskyttet efter § 7 i Husdyrgodkendelsesloven, indenfor en afstand af 1.000 m. Indenfor en radius af 1.000 m fra anlægget er der vandhuller, mose, strandeng og enge. Søen Kallerup Kær ligger ca. 500 m vest for ejendommen. Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % for ansøgninger fremsendt i 2009 er overholdt.

Nærmeste Natura 2000-områder er Habitatområde nr. 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø". Der er mere en 2.500 m fra ejendommen til nærmeste terrestriske habitatnatur. Det vurderes, at naturområderne på grund af afstanden ikke vil blive påvirket af ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringsanlæg tilhørende ejendommen.

Næringsstoffer til overfaldevand

Alle udbringningsarealerne afvander til Limfjorden. Hovedparten af udbringningsarealerne afvander direkte eller via Barslev Bæk til Nissum Bredning (EF fuglebeskyttelsesområde, nr. 28 Nissum Bredning og EF habitatområde, nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø).

De østlige arealer afvander direkte eller via Borregård Bæk til Tambosund (EF fuglebeskyttelsesområde, nr. 27 Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme og EF habitatområde, nr. 28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og

Agerø). De sydlige arealer afvander direkte eller via Gibbel Bæk til Venø Sund (EF fuglebeskyttelsesområde, nr. 40 Venø, Venø Sund og EF habitatområde, nr. 55 Venø, Venø Sund).

Langt den overvejende del af udbringningsarealerne ligger inden for nitratklasse 3 (182,09 ha) og kun en lille del i nitratklasse 1 (3,04 ha). Beregningerne i ansøgningssystemet⁹ og en supplerende vurdering i forhold til habitatreglerne viser, at kravene til nitratudvaskning til overfladevand er overholdt ved etablering af 7,5 % ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav. Den årlige udvaskning til overfladevand efter udvidelsen er beregnet til 52,5 kg N/ha.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000-områder. 24,35 ha af det samlede udbringningsareal ligger i risikoområder (fosforklasser). Det drejer sig om markerne eller dele af markerne 4-0, 6-0, 7-1, 22-0 og 32-0, som ifølge ansøgningen er drænet lerjord med fosforklasse 2 eller 3.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at der vil være et fosforoverskud på 3,1 kg P/ha/år fra udbringningsarealerne. Beregningerne i ansøgningssystemet og en supplerende vurdering i forhold til habitatreglerne viser, at krav til fosforudvaskningen til overfladevand er overholdt.

Næringsstoffer til grundvand

En del af udbringningsarealerne (48,3 ha) ligger i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Kravet til nitratudvaskning i forhold til grundvand er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelserne m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som findes eller kan forventes af leve i området omkring husdyrbruget samt på eller omkring udbringningsarealerne.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Struer Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Husdyrbruget lever op til anvendelse af BAT indenfor områderne management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

⁹ Det ses af beregningerne, at den mængde husdyrgødning der udbringes pr. ha er større end det maksimale harmonitryk, men udvaskningsberegningen for nitrat overfladevand viser, at man ved brug af 7,5 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel vil overholde beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand. Beregningen er lavet ved at ekstrapolere ud over 6 % ekstra efterafgrøder, idet programmet i ansøgningssystemet går ”i stå” ved denne værdi, når en væsentlig del af arealerne har JB over 4.

Krav til BAT-niveau for udledning af ammoniak fra stalde og gødningsoptbevaringsanlæg, samt krav til fosfor er overholdt. Kravene er fastsat ud fra Miljøstyrelsens vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

1.4 Vilkår

Afstandskrav

- 1) Den nye drægtighedsstald skal opføres i en afstand på mindst 9 m fra privat fællesvej og 15 m fra naboskel.

Dyrehold, stalde og opbevaringsanlæg

- 2) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 200 årssøer, 6.200 producerede smågrise (7,2-30 kg) og 5.992 producerede slagtesvin (30-107 kg) svarende til 244 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.

Det tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det godkendte antal DE ikke overskrides.

- 3) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.

Den nye drægtighedsstald skal etableres med delvis spaltegulv.

- 4) I en sektion af eksisterende slagtesvinestald, hvor slagtesvinene går på fuldspaltegulv, skal staldsystemet leve op til bedste tilgængelige staldsystem ved næste renovering af pågældende staldafdeling, i fald den anvendes til husdyrproduktion.

- 5) Den runde stald med fast gulv må alene benyttes som sygeafdeling.

- 6) Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for én uge efter skadens opståen. Hvis skaden ikke kan repareres inden for én uge efter skadens opståen, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale med kommunen om reparationens varighed.

Ventilation

- 7) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

Fodring

- 8) Den totale mængde N ab dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som N ab dyr pr. årso \times antallet af årssøer skal være mindre end 4.934 kg N pr. år.

Den totale mængde P ab dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som P ab dyr pr årso \times antallet af årssøer skal være mindre end 1.213 kg P pr. år.

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men formlerne (A og C), (side 29) skal samlet set overholdes for hhv. N og P.

Parameter	Drægtige og diegivende søer
g råprotein	130 g
g fosfor pr. FE	4,5 g
FE pr. årso	1.500 FE
Fravænningsvægt for smågrise	7,2
Antal fravænnede smågrise	24,6

- 9) Den totale mængde N ab dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin \times det årlige producerede antal slagtesvin skal være mindre end 16.935 kg N pr. år.

Den totale mængde P ab dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin \times det årlige producerede antal slagtesvin skal være mindre end 3.017 kg P pr. år.

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men formlerne (B og D), (side 29) skal samlet set overholdes for hhv. N og P.

Parameter	Slagtesvin
g råprotein pr. FE _{sv}	148 g
G fosfor pr. FE	4,3 g
FE _{sv} pr. kg tilvækst	2,8 FE
Indgangsvægt	30
Afgangsvægt	107

- 10) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

Energi

- 11) Der skal på bedriften, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer på virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

Spildevand

- 12) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- sprøjte- eller gødningsrester skal foregå vaskepladsen med afløb til opsamlingsbeholder. Dog kan vask af marksprøjte foregå i marken.

Farligt affald

- 13) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, ved afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag, og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.

Beredskabsplan og driftsforstyrrelser

- 14) Der skal inden 2 måneder fra godkendelsen er meddelt, dvs. **senest den 12. september 2012**, udarbejdes en endelig beredskabsplan, som kan godkendes af tilsynsmyndigheden. Planen skal, som anført ovenfor, indeholde et kort, som beskriver placering af afløbs- og drænsystemer m.m.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte mindst 1 gang om året.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 15) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.

- 16) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

Håndtering af gylle

- 17) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 18) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

Lugt

- 19) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

- 20) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 21) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

Støj

- 22) Driften af husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 23) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – eksterne støj” af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, *pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder*.

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

Arealer

- 24) Der skal på udbringningsarealet etableres 7,5 % -point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Ved tilsyn skal overholdelsen af vilkåret kunne dokumenteres ved mark- og gødningsplaner, samt ved gødningsregnskaber 5 år tilbage.

- 25) Mark 7-1 skal drives med sædskifte K13, vedvarende græs. Arealet må ikke omlægges og gødskningsintensiteten må ikke øges i forhold til i dag.
- 26) Dyrkning af mark 32-0 må kun finde sted til nuværende afgrænsning ved en markvej placeret mellem strandengen og udbringningsarealet.

Ophør

- 27) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
 - Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Hvis bedriftens gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
 - Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om bedriftens ophør.

Egenkontrol og dokumentation

- 28) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 29) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det være sig afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.
- 30) Der skal udarbejdes produktionskontrol over svineproduktionen, inkl. opgørelser over foderforbrug med indhold af råprotein og fosfor. Denne kontrol skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 31) Mindst én gang pr. kvartal skal bedriftens forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 32) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gennem i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.
- 33) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 34) Der skal føres en logbog for den nye gyllebeholder, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndigheden forlangende.

1.5 Offentlighed

Partshøring og nabohøring

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i høring hos ansøger og dennes konsulent. Efterfølgende har udkastet været i 3 ugers nabo/partshøring med frist for indgivelse af bemærkninger senest den 11. juli 2012, kl. 15.30.

Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Offentliggørelse

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce i Ugeavisen, Struer den 18. juli 2012. Afgørelsen er tilgængelig på Struer Kommunes hjemmeside på www.struer.dk.

Følgende har modtaget udkast til afgørelsen, samt kopi af afgørelsen:

Ansøger

Jan Bach-Mose, Mosevej 4, 7790 Thyholm
LandboThy, Silstrupparken 2, 7700 Thisted, att.: Morten Linnemann Madsen,
mlm@landbothy.dk og Jørgen Røhrmann, jr@landbothy.dk

Naboer¹⁰ eller ejere af forpagtede arealer.

Merete og Niels Peter Møller, Hovedvejen 63, Flovlev, 7790 Thyholm
Anne og Peter Petersen, Hovedvejen 65, Flovlev, 7790 Thyholm
Ingrid Hvithved Jensen, Møllegade 12, Lyngs, 7790 Thyholm (ejer af Hovedvejen 69)
Askov Overgaard, Hindselsvej 24, Hindsels, 7790 Thyholm (ejer af Hovedvejen 71)
Hanna og Allan Bjerregaard, Hovedvejen 72, Flovlev, 7790 Thyholm
Flovlev Maskinforretning A/S, Hovedvejen 73, Flovlev, 7790 Thyholm (ejer)
Thorgny Frost, Hovedvejen 73, Flovlev, 7790 Thyholm (lejer)
Henrik Lægaard Jensen, Kragelundvej 5, 7830 Vinderup (ejer af Hovedvejen 78)
Jørgen Thing Nielsen, Orionsgade 15, Uglev, 7790 Thyholm (ejer af Hovedvejen 78)
Anette Yde Sørensen, Højlundparken 70, 7600 Struer (ejer af Hovedvejen 78)
Karen og Jens Kristensen, Mosevej 1, 7790 Thyholm (nabo og bortforpagter)
Carsten Madsen, Mosevej 3, Flovlev, 7790 Thyholm
Holger Vestergaard, Mosevej 6, Flovlev, 7790 Thyholm
Stine og Jan Bach, Mosevej 8, Flovlev, 7790 Thyholm
Karen Kongsgaard Bach-Mose, Mosevej 10, Flovlev, 7790 Thyholm
Arne Nielsen, Skærshøjvej 15, Flovlev, 7790 Thyholm
Helle og Jesper Hargaard, Skærshøjvej 17, Flovlev, 7790 Thyholm
Arne Poulsen, Trinoddevej 3, Flovlev, 7790 Thyholm (lejer)
Struer Forsyning Spildevand A/S, Jyllandsgade 1, 7600 Struer (ejer af Trinoddevej 5)
Doris Agnethe Kappel, Hovedvejen 50B, 7790 Thyholm (bortforpagter)
Karen Kongsgaard Bach-Mose, Mosevej 10, 7790 Thyholm (bortforpagter)
Jens Kristen Bach-Mose, Hovedvejen 52 og 54, 7790 Thyholm (bortforpagter)
Aksel Schjødt, Styvelvej 3, 7790 Thyholm (Vesterfjordsvej 8a, Lysterkærvej 2, bortforpagter)
Karsten Særkjær Nielsen, Vesterfjordsvej 8, 7790 Thyholm (bortforpagter)
Erik Agger, Bredalsvej 2, 7600 Struer (bortforpagter)

¹⁰ Naboer er beboelser indenfor lugtkonsekvensområdet, som er beregnet til 622 m.

Bent Kristensen, Stokhøjvej 5, 7790 Thyholm (bortforpagter)

Øvrige parter

Thyholm Private Fælles Vandværk, v/ formand Benny Møller, Hindselsvej 11, Semb, 7790 Thyholm

Naturstyrelsen Vestjylland, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing, ves@nst.dk

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, midt@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Miljøkoordinator distrikt 3, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiarhus.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Struer, struer@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4b, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, Peder Pedersen, Mejdalvej 14, 7500 Holstebro, struer@dof.dk

Holstebro Museum, Museumsvej 2, 7500 Holstebro, niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

1.6 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen jf. bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84-87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Struer Kommune, Østergade 11-15, 7600 Struer eller pr. mail til teknisk@struer.dk, som videresender klagen med sagens akter.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at klager indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500,- kr. for privatpersoner og 3.000,- kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Natur- og Miljøklagenævnet udsender en opkrævning på gebyrer, når nævnet har modtaget klagen fra Struer Kommune. Denne opkrævning skal benyttes ved betaling af gebyret, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager checks eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- klagen får helt eller delvist medhold i klagen
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Klagen skal være modtaget af Struer Kommune **senest den 15. august 2012** inden kontortids ophør kl. 15.30. En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, hvorfor afgørelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 81, stk. 1.

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På Struer Kommunes vegne:

Jørgen Jensen
Teknisk Direktør

Elsebet Bondgaard
Biolog

2. Baggrund for miljøgodkendelsen

I det følgende beskrives en række juridiske forhold ved miljøgodkendelsen. Herunder faktuelle oplysninger vedrørende husdyrbruget, meddelelsespligt, gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering.

2.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget *Mosegård*, Mosevej 4, 7790 Thyholm med tilhørende anlæg og ejede og forpagtede arealer. Godkendelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter som finder sted på ejendommen.

Husdyrbruget udvides til 200 årssøer, 6.200 smågrise (7,2-30 kg) og 5.992 slagtesvin (30-107 kg) svarende til 244 DE. I forbindelse med udvidelsen etableres en 460 m² drægtighedsstald og en 2.500 m³ gyllebeholder med teltoverdækning. I forbindelse med etablering af stalden dispenseres fra afstandskrav til vej og naboskel.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Mosevej 3, ligger ca. 430 m fra ny gyllebeholder og 330 m fra nyt staldanlæg. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse (Fløvlev) og byzone (industriområde Suurkjærvej ved Fløvlev) er hhv. 840 og 590 m.

Der ligger ingen andre husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Hovedparten af arealerne ligger omkring ejendommen. Der er godt 13 km til de fjerneste beliggende udbringningsarealer. Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Limfjorden (Nissum Bredning, Tambosund og Venø Sund).

2.2 Meddelelsespligt – husdyrproduktion, anlæg, arealer, ejerforhold

Godkendelsen gælder for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt til og godkendt af Struer Kommune. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede eller tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, hvis det af kommunen vurderes, at de nye arealer ikke er mere sårbare (jvf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 15).

Kommunen skal underrettes ved ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for den daglige drift af husdyrbruget. Tilsvarende skal der ske underretning, hvis driften indstilles for en længere periode.

2.3 Gyldighed

Godkendelsen eller dele heraf bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra afgørelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at det ansøgte byggeri er påbegyndt, og færdiggøres i et rimeligt tempo.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen.

2.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger som udgangspunkt 8 års retsbeskyttelse fra den dato, godkendelsen meddeles.

2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal jvf. § 17 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

3. Beliggenhed og planmæssige forhold

I det følgende beskrives og vurderes ejendommens placering i relation til de i Husdyrgodkendelseslovens fastlagte afstandskrav. Ejendommens placering vurderes bl.a. i forhold til de landskabelige og kulturhistoriske værdier.

3.1 Afstandskrav, bygge og beskyttelseslinjer, fredninger m.v.

3.1.1. Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Mosevej 3, ca. 330 m nordøst for husdyrbruget. Der er ca. 840 m til nærmeste samlede bebyggelse (Flovlev) og ca. 590 m til byzone (industriområde Suurkjærvej ved Flovlev), (bilag 1). Afstandskrav om 50 m til byzone, nabobeboelse m.v. jf. Husdyrgodkendelseslovens § 6 er overholdt.

Der er søgt om etablering af en ny drægtighedsstald øst for eksisterende staldanlæg og en ny gyllebeholder syd for eksisterende sydligste beliggende gyllebeholder. Begge anlæg etableres i tilknytning til eksisterende bygninger. En mindre gyllebeholder nedrives, idet den er placeret, hvor den nye stald bygges.

Nyetablering af stalde og gødningsopbevaringsanlæg skal, som udgangspunkt, overholde en række afstandskrav til vandindvindingsanlæg, vandløb m.v. De faktiske afstande for det planlagte byggeri fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 1 – afstandskrav og faktiske afstande for planlagt ny stald og gyllebeholder

	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand	
		Ny stald (m)	Ny gyllebeholder (m)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	> 200	> 200
Almene vandforsyningsanlæg*	50	> 2.000	> 2.000
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	> 15	> 15
Offentlig vej og privat fællesvej	15	9	15
Levnedsvirksomhed	25	> 25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	60	160
Naboskel	30	15	30

Afstandskrav jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven, sammenholdt med aktuel afstand fra nyanlæg til det pågældende punkt.

*Thyholm private fælles vandværk

Afstandskravet til vej og naboskel er ikke overholdt for den nye drægtighedsstald, hvorfor der er ansøgt om dispensation hertil.

Alternative placeringer er undersøgt og vurderet. Begrundelsen for den valgte placering er at finde i de driftsmæssige fordele, således at transportafstanden mellem de enkelte staldafsnit

bliver kortest mulig. Den indbyrdes placering af de enkelte staldafsnit har desuden betydning i forhold til den interne sundhedsstyring. Endelig er en udvidelse vest for eksisterende anlæg besværlig på grund af terrænforskelle.

I den oprindelige ansøgning er der ligeledes søgt om dispensation til etablering af gyllebeholderen indenfor afstandskravet til vej og naboskel. Denne ansøgning er senere trukket tilbage.

Placeringen af stald og gyllebeholder er ligeledes beskrevet i forhold bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger m.v. Bygningernes placering er ikke i konflikt med disse.

3.1.2. Vurdering og dispensation

De generelle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt, med undtagelse af afstandskravet til vej og naboskel.

De to dispensationsansøgninger har været behandlet i kommunens Teknik- og Miljøudvalg. Efter politisk behandling er det besluttet, at der meddeles dispensation til placering af stalden, men afslag på gyllebeholderens ansøgte placering. Dette har medført, at sidstnævnte ansøgning er trukket tilbage, så gyllebeholderen i det endelige projekt overholder alle afstandskrav.

Struer Kommune meddeler hermed jf. husdyrgodkendelseslovens § 9 stk. 3, dispensation til etablering af drægtighedsstalden 9 m fra vej og 15 m fra naboskel.

Det vurderes, at placeringen af stalden ikke medfører væsentlige gener for de omkringboende. Der er ingen nabobeboelse i nærheden, og det vurderes, at placeringen ingen betydning har for oversigtsforholdene omkring husdyrbruget.

Til sagsbehandlingen er der indgået bemærkninger fra de nærmeste naboer, som har anført, at de ikke har indvendinger mod den ansøgte placering.

Husdyrbrugets eksisterende og planlagte anlæg ligger udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirke- og skovbyggelinjer.

Ejendommen ligger i kystnærhedszone, men udenfor den del af kystnærhedszonen, der er synlig fra kysten. Den nye bebyggelse vil derfor ikke blive synlig fra kysten.

Der gøres opmærksom på, at Holstebro Museum altid skal kontaktes jf. Museumslovens § 27, hvis der i forbindelse med byggearbejde dukker spor af fortidsminder op. Samtidig skal al arbejde standses.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 1) Den nye drægtighedsstald skal opføres i en afstand af mindst 9 m fra privat fællesvej og 15 m fra naboskel.

3.2 Placering i landskabet

3.2.1. Miljøteknisk redegørelse

Ejendommen Mosegård ligger ca. 1,6 km sydvest for Hvidbjerg, midt mellem Hovedvejen (ved Flovlev) og Kallerup Kær. Ejendommen er ikke umiddelbar synlig fra Hovedvejen.

Landskabet på Thyholm er kendetegnet ved et storbakket til bølget terræn. Ejendommen Mosevej 4 ligger i et forholdsvis fladt terræn, der falder jævnt i retning mod nordøst. Ejendommens bebyggelse ligger åbent mod vest og ligger skjult af beplantning mod nord og delvis også mod øst. Bebyggelsen ligger omgivet af dyrkede marker, der i nogen udstrækning afgrænses af levende hegn. Driftsbygningerne ligger samlet og fremstår som en helhed.

Den nye drægtighedsstald placeres mellem eksisterende driftsbygninger, hvor en gyllebeholder er placeret i dag. Denne beholder nedrives. En ny gyllebeholder med teltoverdækning placeres syd for det eksisterende anlæg og fremstår mere synligt i landskabet. Begge anlæg placeres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger.

Den nye drægtighedsstald på 460 m², opføres i røde mursten og med tag af grå fibercementplader, så den passer sammen med de øvrige bygninger på ejendommen. Staldhøjden er den samme, som for eksisterende staldbygninger.

Gyllebeholderen opføres med samme udseende som eksisterende gyllebeholder. Beholderen etableres med grå teltoverdækning.

Der er ikke registreret nogen kulturmiljøer indenfor ejendommens nærmeste omgivelser. Ejendommen ligger i landskabeligt interesseområde. Ifølge Struer Kommuneplan 2009-20 tillægges de landskabelige værdier i de udpegede landskabsområder særlig stor vægt. Ønsker om etablering af byggeri og tekniske anlæg, samt ændringer af arealanvendelse, der kan forringe landskabets karakter, skal vurderes med udgangspunkt i landskabets særkende.

Der er ikke registreret fortidsminder nær ejendommens driftsbygninger eller på udbringningsarealerne. Der er registreret diger langs en del udbringningsarealer. Placering af digerne fremgår af bilag 8. Digerne er beskyttet i henhold til Museumslovens¹¹ § 29a. Ændringer i diger vil kræve dispensation.

3.2.2. Vurdering

Grundlaget for vurderingen er de planlægningsmæssige bestemmelser i området. Ejendommen ligger udenfor værdifulde kulturmiljøer og geologisk interesseområde, men i landskabeligt interesseområde jf. Struer Kommuneplan 2009-20.

Udvidelsen vurderes ikke at have betydning for de landskabelige forhold, da de nye anlæg etableres i tilknytning til eksisterende bygninger og markerne drives uændret. Drægtighedsstalden placeres i øvrigt mellem eksisterende bygninger, hvor en ældre gyllebeholder fjernes. Den nye gyllebeholder placeres i forlængelse af det eksisterende byggeri, og byggeriet vil fortsat fremstå som et samlet hele.

¹¹ Bekendtgørelse af museumsloven jf. LBK nr. 1505 af 14. december 2006.

Bebyggelsen på ejendommen er som tidligere beskrevet ikke synlig fra kysten. Terræn, levende hegn og beplantning mellem ejendommens bebyggelse og Hovedvejen medfører, at bebyggelsen heller ikke er synlig fra Hovedvejen.

Beplantning omkring ejendommen og naboejendommene og de levende hegn omkring markerne medfører, at den nye bebyggelse stort set ikke vil være synlig fra nabobeboelserne.

Der er på baggrund af ovenstående ikke begrundelse for at kræve, at der etableres beplantning omkring den nye bebyggelse og gyllebeholderen. Fjernes dele af den eksisterende beplantning vil det imidlertid medføre, at byggeriet vil kunne blive synligt fra nabobeboelserne. F.eks. skærmer et hegn syd for ejendommen for indsyn til den nye bebyggelse fra de to naboer mod syd.

Det vurderes, at indtrykket af ejendommen ikke ændres væsentligt i forbindelse med udvidelsen. Struer Kommune vurderer samlet set, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelig, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

I det følgende beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning, fodring, vand- og energiforbrug, samt håndtering af spildevand, regnvand, affald, kemikalier, driftsforstyrrelser og uheld.

4.1 Husdyrhold, stalde og opbevaringsanlæg

4.1.1. Miljøteknisk redegørelse

Den nuværende svineproduktion er godkendt til 178,9 DE. Produktionen ønskes udvidet til 244 DE fordelt på 200 årssøer, 6.200 smågrise (7,3-32 kg) og 5.992 slagtesvin (32-107 kg).

Produktionen finder sted i eksisterende staldanlæg, samt i en ny drægtighedsstald. De eksisterende stalde bibeholder deres nuværende staldsystem og forventes ikke renoveret, inden godkendelsen skal revurderes første gang. Der vil alene ske udskiftning eller ændring af inventar. I én slagtesvinesektion er der fuldspaltegulv, som ikke er BAT. Da fuldspaltegulv bliver ulovligt 1. juli 2015, skal staldsektionen inden renoveres i overensstemmelse hermed. Det er oplyst, at staldgulvet på dette tidspunkt vil blive etableret med drænet gulv i min. 1/3 af hver sti. En rund stald overvejes nedrevet. Alternativ vil stalden blive benyttet som sygeafdeling til meget få dyr, jf. veterinære regler for dyrevelfærd.

Fordeling af dyr i de forskellige staldanlæg og sektioner fremgår af tabel 2.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.4 og 8.5, hvor der er en udførlig beskrivelse af BAT i relation til staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

I tilknytning til staldene er der etableret ca. 50 m² udleveringsareal med afløb til fortank til gyllebeholder. Arealet er delvist overdækket af staldenes tagudhæng, hvorpå der er etableret tagrender.

Der er pt. ingen egentlig vaskeplads, udover et mindre område på 20 m², ved fortanken nord for den ældste gyllebeholder. Afløbet fra vaskepladsen leder til opsamling i gyllesystemet. Pladsen overvejes renoveret eller flyttet til udleveringsområdet.

Der vil efter udvidelsen være to gyllebeholdere på ejendommen. En eksisterende på 2.000 m³ og en ny gyllebeholder på 2.500 m³ som etableres med teltoverdækning. Yderligere en gyllebeholder på 800 m³ nedrives i forbindelse med etableringen af den nye stald. Der er 550 m³ opbevaringskapacitet i gyllekanaler og fortanke.

Af øvrige bygninger på ejendommen er der et 600 m² maskinhus og en 518 m² foderlade, begge med fast bund og uden afløb.

Situationsplanen med angivelse af anlægsnumre fra ansøgningsystemet er vist i bilag 1. Anlægsnumre fremgår ligeledes af tabel 2 og 3.

Svineproduktionens størrelse og sammensætning efter udvidelsen fremgår af nedenstående tabel 2 fordelt på de enkelte staldanlæg (Staldnummer refererer til nummerering i ansøgningssystemet).

Tabel 2 – dyreholdets størrelse og sammensætning fordelt på staldanlæg

Stald	Dyretype og staldgulv	Antal dyr	Vægtinterval	Stipladser	DE
ST-33063	Søer Løbe-/drægtighedsstald, delvis spaltegulv	50		36	11,6
	Søer Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	154		53	---
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	190	30-107 kg	50	5,3
ST-33077	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 50-75 % fast gulv	3.550	30-107 kg	820	98,6
	Søer Farestald, kassestier, delvis spaltegulv	46		16	---
	Smågrise To-klimastald, delvis spaltegulv	6.200	7,2-30 kg	900	31,0
	Slagtesvin Fuldspaltegulv (renoveres inden 2015)	600	30-107 kg	140	16,7
	Slagtesvin Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.650	30-107 kg	380	45,8
ST-33086	Søer Ny løbe-/drægtighedsstald, delvis spaltegulv	150		114	34,9
ST-35898	Evt. som sygeafdeling, overvejes nedrevet Løsgående, dybstrøelse, fast gulv	0		22	---
Godkendt antal dyreenheder, jf. gældende omregningsfaktorer					244,0

Antal fravænnede smågrise pr. årssø er 24,6 med en fravænningsvægt på 7,2 kg (normalt)

Nedenstående tabel er en oversigt over opbevaringsanlæggene på ejendommen (anlægsnummer som i ansøgningssystemet).

Tabel 3 – opbevaringsanlæg

Anlæg	Anlægstype	Størrelse (m ³)	Næste beholderkontrol	Overdækning	Beskrivelse
LA-21655	Gyllebeholder	(800)	---	---	Beholder nedrives
LA-21657	Gyllebeholder	2.000	2018	Flydelag	Etableret i 1999 Med dykket indløb
LA-21658	Ny gyllebeholder	2.500		Telt	Etableres i forbindelse med udvidelsen
LA-21663	Gyllekanaler og fortanke	550		---	Heraf 100 m ³ kapacitetsudvidelse i drægtighedsstalden
Samlet kapacitet (efter udvidelsen)		5.050			

4.1.2. Vurdering

Husdyrbruget vil med produktionstilladelsen og en tilladt fleksibilitet mellem dyretyperne jf. vilkår 2, ikke føre til en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

De eksisterende staldafdelinger bibeholdes uændret. Der er delvis spaltegulv i langt hovedparten af staldsektionerne, men i én slagtesvinesektion, er der fuldspaltegulv (140 stipladser til 600 producerede slagtesvin pr. år). Delvis spaltegulv vurderes af være BAT. Fuldspaltegulvet, som ikke er BAT for slagtesvin, renoveres inden 1. juli 2015, hvor denne type bliver ulovlig. Stalden renoveres på dette tidspunkt ved etablering af drænet gulv i min. 1/3 af hver sti. De øvrige afsnit forventes ikke renoveret i godkendelsesperioden.

I den nye drægtighedsstald etableres delvis spaltegulv, som er et gulvsystem der overholder kravene til BAT.

Der er anvendt fast overdækning af den nye gyllebeholder som et virkemiddel til begrænsning af ammoniakfordampningen fra anlægget. Der er for eksisterende og ny gyllebeholder fastlagt kontrolrutiner.

Overordnet vurderer Struer Kommune, at husdyrbruget med de givne staldsystemer og opbevaringsanlæg lever op til kravene i lovgivningen, herunder også krav til BAT (se nærmere herom i et senere afsnit 8.4 og 8.5). Det vurderes desuden, at den tilladte fleksibilitet ikke giver problemer i forhold til lovens krav.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 2) Husdyrbruget tillades drevet med en maksimal årsproduktion på 200 årssøer, 6.200 producerede smågrise (7,2-30 kg) og 5.992 producerede slagtesvin (30-107 kg) svarende til 244 dyreenheder (DE) jf. nugældende omregningsfaktorer.

Der accepteres en variation mellem grupperne på +/- 10 % i DE over et planår, dog må det samlede dyrehold ikke overstige det godkendte antal DE.

Det tillades afvigelser i ind- og afgangsvægt, så længe det godkendte antal DE ikke overskrides.

- 3) Staldindretning og placering af dyretyper skal være som beskrevet i tabel 2 og som opgivet i ansøgningen.

Den nye drægtighedsstald skal etableres med delvis spaltegulv.

- 4) I en sektion af eksisterende slagtesvinestald, hvor slagtesvinene går på fuldspaltegulv, skal staldsystemet leve op til bedste tilgængelige staldsystem ved næste renovering af pågældende staldafdeling, i fald den anvendes til husdyrproduktion.

- 5) Den runde stald med fast gulv må alene benyttes som sygeafdeling.

- 6) Den nye gyllebeholder skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Hvis skaden ikke kan repareres inden for én uge efter skadens opståen, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale med kommunen om reparationens varighed.

4.2 Ventilation

4.2.1. Miljøteknisk redegørelse

Ventilationssystemet kører i døgndrift alle dage, i alle staldene. Ventilationssystemet styres af staldtemperaturen og er med alarmanlæg.

Der er mekanisk undertryksventilation i samtlige staldafdelinger. Der er 32 afkast fra tagryg i 5,5 meters højde og to vægafkast fra de eksisterende stalde. Den nye stald bliver forsynet med 1-2 afkast. Den nye stald bliver 6,5 m høj.

Det er især ventilationen, som er energikrævende. Til den nye drægtighedsstald og ved senere renoveringer indkøbes energibesparende ventilation.

Effekten af ventilationsanlægget søges maksimeret ved jævnlig rengøring, justering og vedligehold, hvor det er nødvendigt. Svineproduktionen foregår i holddriftssystem med sektionerede stalde for ”alt ind, alt ud drift” og rengøring mellem holdene. Efter hvert hold vaskes ventilatorerne i staldene sammen med det øvrige inventar. Herved fjernes snavs m.v., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

4.2.2. *Vurdering*

For at imødegå en forringelse af ventilationsanlægget effektivitet, samt unødige støj- og støvgener stilles der vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse, hvilket Struer Kommune vurderer, er tilstrækkeligt til, at produktionen ikke medfører gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 7) Ventilationsanlægget skal rengøres efter hvert hold dyr. Anlægget skal vedligeholdes for at sikre optimal drift med lavest muligt energiforbrug.

4.3 Fodring

4.3.1. *Miljøteknisk redegørelse*

Fodermidler, mineraler og vitaminer opbevares i planlager i siloanlæg/foderlade. Der opbevares ca. 10.000 tdr. korn. Dertil anvendes 7 råvaresiloer og en fedttank i foderladen til opbevaring af diverse fodermidler, anvendt til fremstilling af foderblandinger på ejendommen.

Der blandes mindst fem foderblandinger (drægtig, diegivende, to smågrise og en slagtesvineblanding).

Fodringstiltag som reduceret fosfor og proteintildeling er anvendt som virkemiddel til at reducere ammoniakudledningen fra anlægget samt opfylde krav til udvaskningen af næringsstoffer fra udbringningsarealerne. Der justeres på fodringen af søer og slagtesvin i forhold til normerne. Fodring af smågrise, antal fravænnede grise og fravænningsvægt afviger ikke fra normen. Tiltagene for den enkelte dyretype, er angivet tabellen herunder.

Tabel 4 – fodringstiltag for søer og slagtesvin

Dyretype	FE pr. produceret svin	Råprotein	Fosfor
Drægtige søer	1.500 pr. årssø, norm	130 g råprotein pr. FE	4,5 g P pr. FE
Diegivende søer	1.500 pr. årssø, norm	130 g råprotein pr. FE	4,5 g P pr. FE
Slagtesvin	2,8 FE pr. kg produceret slagtesvin	148 g råprotein pr. FE	4,3 g P pr. FE

Råprotein

Både de drægtige og diegivende søer tildeles foder med et indhold af gennemsnitligt maksimalt 130 g råprotein pr. FE og slagtesvinene tildeles maksimalt 148 g råprotein pr. FE.

Søer

Ved opgørelse af ammoniakudskillelsen anvendes N ab dyr pr. årssø, beregnet ved hjælp af formlen (A):

$$A. N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}) / 6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})$$

$$((1.500 \times 130) / 6250) - 1,98 - (24,6 \times 7,2 \times 0,0257) = \underline{24,67}$$

Slagtesvin

Ved opgørelse af ammoniakudskillelsen anvendes N ab dyr pr. slagtesvin, beregnet ved hjælp af formlen (B):

$$B. N \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv} \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{sv} / 6.250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})), \text{afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

$$((107-30) \times 2,8 \times 148 / 6.250) - ((107-30) \times 0,0296) = \underline{2,83}$$

Ved reduktion af proteinindholdet i foderet falder indholdet af ammonium N i urin, og gylens pH reduceres. Begge forhold medfører en lavere ammoniakfordampning.

Reduceret fosfortildeling og tilsætning af fytase

Der anvendes reduceret tildeling af fosfor til foderet til drægtige og diegivende søer og slagtesvin, som virkemiddel for at begrænse udvaskningen af fosfor fra arealerne. Drægtige og diegivende søer tildeles gennemsnitligt maksimalt 4,5 g P pr. FE og slagtesvinene maksimalt 4,3 g P pr. FE.

Søer

Ved opgørelse af fosforudskillelsen anvendes P ab dyr pr. årssø, beregnet ved formlen (C):

$$C. P \text{ ab dyr pr. årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times g \text{ fosfor pr. FE}) / 1.000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst})$$

$$(1.500 \times 4,5) / 1.000 - 0,58 - (24,6 \times 7,2 \times 0,0006) = \underline{6,06}$$

Slagtesvin

Ved opgørelse af fosforudskillelsen anvendes P ab dyr pr. slagtesvin, beregnet ved hjælp af formlen (D):

$$B. P \text{ ab dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times FE_{sv} \text{ pr. kg tilvækst} \times g \text{ fosfor pr. FE}_{sv} / 1.000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})), \text{afgangsvægt} = \text{slagtevægt} \times 1,31.$$

$$((107-30) \times 2,8 \times 4,3 / 1.000) - ((107-30) \times 0,0055) = \underline{0,50}$$

Samtidig er der i samtlige foderblandinger tilsat fytase, hvorved tilgængeligheden af fodere-
rets naturlige indhold af fosfor øges, og udskillelsen af fosfor med gødningen dermed redu-
ceres.

Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 5 – BAT krav, maksimal fosfor ab lager

Dyretype	Dyreenheder	Max. fosfor (kg P/DE ab lager)	Total mængde fosfor ab lager (kg P ab lager)
Søer	46,5	23,0	1.070
Smågrise	31,0	27,8	862
Slagtesvin	166,4	20,5	3.411
BAT krav, i alt			5.343

I ansøgningssystemet er beregnet, at der produceres 5.082,8 kg P ab lager, så BAT kravet er opfyldt for fosfor.

Fodringen optimeres løbende ved inddragelse af nyeste viden indenfor svinefodring. For-
bruget af foder, mineraler og tilsætningsstoffer i øvrigt kan aflæses i et fodringssystem, der
anvendes til kontrol og effektivisering af produktionen (P-kontroller el.lign.).

4.3.2. Vurdering

Det vurderes, at den beskrevne opbevaring og håndtering af foder ikke påvirker omgivelser-
ne væsentligt, da det foregår i et lukket system i foderlade og stald.

De angivne fodringstiltag medfører, at ammoniakemissionen fra anlægget reduceres, lige-
som udvaskningen af fosfor fra arealerne begrænses. Det vurderes, at ammoniakemissionen
og fosforudledningen er reduceret tilstrækkeligt ved de valgte tiltag. Tiltagene er fastholdt i
en række vilkår.

Yderligere vurdering af effekten af fodringstiltagene på ammoniakemissionen og fosforud-
vaskningen er beskrevet i afsnit 8.2 om Bedste tilgængelige teknik (BAT) og afsnit 7 om
påvirkning fra arealerne.

Krav til dokumentation og egenkontrol for overholdelse af vilkårene fremgår af afsnit 11 om
dokumentation og egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 8) Den totale mængde N af dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som N af dyr pr. årso \times antallet af årssøer skal være mindre end 4.934 kg N pr. år.

Den totale mængde P af dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som P af dyr pr. årso \times antallet af årssøer skal være mindre end 1.213 kg P pr. år.

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men formlerne (A og C), (side 29) skal samlet set overholdes for hhv. N og P.

Parameter	Drægtige og diegivende søer
g råprotein	130 g
g fosfor pr. FE	4,5 g
FE pr. årso	1.500 FE
Fravænningsvægt for smågrise	7,2
Antal fravænnede smågrise	24,6

- 9) Den totale mængde N af dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som N af dyr pr. slagtesvin \times det årlige producerede antal slagtesvin skal være mindre end 16.935 kg N pr. år.

Den totale mængde P af dyr i husdyrgødning pr. år beregnet som P af dyr pr. slagtesvin \times det årlige producerede antal slagtesvin skal være mindre end 3.017 kg P pr. år.

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men formlerne (B og D), (side 29) skal samlet set overholdes for hhv. N og P.

Parameter	Slagtesvin
g råprotein pr. FE _{sv}	148 g
G fosfor pr. FE	4,3 g
FE _{sv} pr. kg tilvækst	2,8 FE
Indgangsvægt	30
Afgangsvægt	107

- 10) Samtlige foderblandinger skal være tilsat fytase.

4.4 Energi- og vandforbrug

4.4.1. Miljøteknisk redegørelse

Husdyrbrugets årlige forbrug af energi og vand i nudrift og forventet ansøgt drift, er beskrevet i tabellen herunder.

Tabel 6 – energi og vandforbrug

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift	Stigning (%)
Dieselolie	11.000 l	11.000 l	0
Fyringsolie	30.000 l	35.000 l	17
Elforbrug	183.000 kWh	220.000 kWh	20
Vandforbrug	Nudrift (m ³ /år)	Ansøgt drift (m ³ /år)	Stigning (%)
Drikkevand, stalde	4.200	5.200	24
Vaskevand, stalde	300	400	33
Servicerum	70	70	0
Vask af maskiner m.v.	50	50	0
Mark (sprøjtning)	150	150	0
Bolig	170	170	0
I alt vandforbrug	4.940	6.040	22

Med udvidelsen sker der en stigning i energiforbruget (20 %), som begrundes i en større svineproduktion (36 %), hvor der bl.a. skal formales mere korn og blandes mere foder, og hvor der vil være et større ventilationsbehov.

Der anvendes lavenergibelysning i den nye stald og ved udskiftning og vedligeholdelse af lyskilder i eksisterende anlæg. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

Det er især ventilationen, som er energikrævende på et svinebrug. Der indkøbes energibesparende ventilation i den nye stald og ved senere renoveringer i eksisterende stalde. Effektiviteten af ventilationsanlægget søges maksimeret ved jævnlig rengøring, justering og vedligeholdelse, hvor dette er nødvendigt. Efter hvert hold vaskes ventilationssystemet i det pågældende staldafsnit sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs m.v. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Vandforbruget øges med 22 % i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. I svinestalde udgør drikkevandet langt størstedelen af vandforbruget. Denne faktor kan der ikke spares på, men unødigt forbrug minimeres ved anvendelse af drikkenipler, som sidder over fodertruget, eller ved brug af drikkekopper. Vandforbruget søges løbende minimeret gennem udskiftning af forældede installationer, samt ved justering og reparation af utætte installationer. Ved

vask af stalde anvendes iblødsætning før højtryksrensning med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Vandforbruget kontrolleres løbende (ca. en gang i måneden). Staldene kontrolleres dagligt. Der udføres småreparationer med det samme, eller tilkaldes service ved behov.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

4.4.2. Vurdering

Ventilation er den største energiforbrugende post på et svinebrug. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlægget bør derfor ske jævnlig, hvilket er praksis på husdyrbruget.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere og vandmålere, som det er praksis, kan der hurtigt dannes et overblik over forbruget, og samtidig sikres mod utilsigtet overforbrug.

Struer Kommune vurderer, at forbruget af energi og vand er minimeret. Der er stillet vilkår om energieftersyn. Krav om registrering af vand og energiforbrug fremgår af senere egenkontrolafsnit 11.

Der henvises i øvrigt til senere afsnit 8.3 om BAT.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 11) Der skal på bedriften, indenfor et år fra godkendelsen er meddelt, foretages et energieftersyn af et energiselskab eller konsulent, hvor de energiforbrugende processer på virksomheden gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

4.5 Spildevand og regnvand

4.5.1. Miljøteknisk redegørelse

Vaskevand fra rengøring af stalde, samt vand fra husdyrbrugets vaskeplads (vask af maskiner og marksprøjte) og udleveringsareal ledes til opsamling i gyllesystemet. Spildevandsmængden tilledt gyllesystemet forventes at være uændret 450 m³/år.

Udleveringsarealet er delvist overdækket af tagudhæng (med tagrender) og modtager regnvand på ca. 50 m². Vaskepladsen som ligger ved fortanken nord for den ældste gyllebeholder er 20 m². Pladsen overvejes renoveret eller flyttet til udleveringsområdet. Alt spildevand og regnvand fra pladserne ledes til gyllesystemet.

Tagvandet samles ved gårdspladsen, hvorfra det ledes til en hovedledning for overfladevand øst for stuehuset. Denne ledning fører overfladevand nord om stuehuset og over mod renseanlægget mod vest ved Kallerup Kær, hvorfra det løber via en grøft til Limfjorden.

Sanitært spildevand fra personalefaciliteter i driftsbygning udgør uændret 50 m³/år. Ejendommens samlede spildevandsmængde, inkl. fra stuehuset, udgør maksimalt 170 m³. Spildevandet ledes ifølge BBR til septiktank med direkte udledning.

Afløbsforholdene er angivet i situationsplanen på bilag 1.

4.5.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer, at mængden af spildevand fra produktionen er realistisk. Ifølge ansøgningen sker der ikke nogen stigning i mængden som følge af udvidelsen. Det vurderes, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig til opbevaring af de angivne mængder spildevand, inkl. regnvand. Håndteringen af spildevandet vurderes at ske på forsvarlig vis.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 12) Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme foder- sprøjte- eller gødningsrester skal foregå vaskepladsen med afløb til opsamlingsbeholder. Dog kan vask af marksprøjte foregå i marken.

4.6 Affald

4.6.1. Miljøteknisk redegørelse

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ for erhverv. Der sker en løbende bortskaffelse af affaldet til en kommunal godkendt ordning, så den opbevarede mængde begrænses.

Døde dyr

Døde dyr (større dyr) anbringes under kadaverkappe nord for ejendommen. Udenfor foderladen er der placeret en container til døde smågrise, som flyttes nord for ejendommen ved afhentning. Afhentning sker af autoriseret destruktionsanstalt (DAKA). Placeringen er angivet på situationsplanen, bilag 1.

Ufarligt emballageaffald

De væsentligste mængder foder leveres i løs vægt, uden emballage. Såsæd til markbruget og enkelte specialprodukter leveres som sækkevarer/storsække eller i plastdunke.

Derudover forefindes i begrænsede mængder emballageaffald herunder fra medicinpakninger og emballage fra rengørings- og desinfektionsmidler.

I det omfang ufarligt emballageaffald kan bortskaffes med dagrenovationen, bortskaffes det af den vej.

Husdyrbruget er tilmeldt en industriordning med tømning hver 14. dag. I det omfang der bliver større mængder emballageaffald fra foderleverancer og leverancer af sædekorn og andre produkter til markbruget, samt plastdunke og afdækningsplast, bortskaffes de gennem kommunal godkendt ordning. Emballageaffaldet fra foderleverancer opbevares i foderladen. Øvrigt affald opbevares i bygning øst for Mosevej.

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald omfatter medicinrester og medicinsk udstyr i form af brugte skalpeller, sprøjter og kanyler.

Ansøger anvender ikke medicinske præparater, og der opstår ikke vævsaffald, som ved udslip kan udgøre en særlig risiko for det omgivende miljø. I tilfælde af, at der skal anvendes særlige medicinske præparater til særlige behandlinger, som ved sin virkemåde kan udgøre en risiko for det omgivende miljø eller de personer, der håndterer præparatet, foretages behandlingerne af en dyrlæge, som også er ansvarlig for håndteringen af eventuelt affald.

Brugte kanyler, skalpeller og sprøjter vurderes ikke at udgøre et miljøproblem, men skal af arbejdsmiljømæssige årsager håndteres forsvarligt, for at undgå skader på medarbejdere og andre, der håndterer affaldet.

Opsamling og opbevaring sker derfor i egnede plastbeholdere, som opbevares i servicerummet og bortskaffes gennem apoteket eller kommunal godkendt ordning.

Mængden af medicinrester er små, idet alt indkøbt medicin normalt vil blive anvendt til behandling. Eventuelle rester bortskaffes via apoteket eller anden godkendt ordning.

Kemisk emballageaffald

Kemisk emballageaffald stammer hovedsagligt fra sprøjtemidler til markbruget, rengørings- og desinfektionsmidler samt i mindre mængder fra olieholdige specialprodukter, maling m.m. Affaldet opbevares i bygning øst for Mosevej og bortskaffes gennem kommunalt godkendt/anvist ordning.

Olie og kemikalieaffald

Serviceeftersyn og olieskift på traktorer og andre selvkørende maskiner foretages normalt på autoriseret værksted, som bortskaffer spildolie og andet farligt affald i forbindelse med eftersynene.

Den årlige mængde spildolie er begrænset. Spildolie opbevares i maskinhuset og bortskaffes gennem olieleverandør eller gennem kommunal godkendt ordning.

Andet kemikalieaffald i form af malingsrester og andre olieholdige produkter, samt specialrengøringsmidler til rensning af maskiner, forekommer normalt kun i begrænsede mængder. Det opbevares i bygning øst for Mosevej, og bortskaffes gennem kommunal godkendt ordning.

Rengørings- og desinfektionsmidler som anvendes til staldrengøringsarbejde er generelt hurtigt nedbrudte. Alle indkøbte mængder forventes anvendt, hvorved restmængder normalt ikke vil forekomme.

Sprøjtemiddelrester

Mængden af kemikalieaffald fra markbrugets sprøjtemidler søges begrænset ved at begrænse indkøbet til, hvad der forventes at blive brugt. Restmængder opbevares i aflåst kemirum og bortskaffes via kommunal godkendt ordning.

Affaldsmængder

Nedenstående tabel angiver de producerede affaldsmængder og efterfølgende bortskaffelse.

Tabel 7 – affaldsproduktion, mængde og bortskaffelse

Affaldstype	EAK koder	Affaldsfraktioner	Årlig mængde	Bortskaffelse
Animalsk affald (døde dyr)	02 01 02		Variierende, Skøn er maks. 10 t	DAKA
Emballage fra sædekorn, foderleverancer	02 01 099	50.04 52.07	Maksimalt 500 kg	kommunal godkendt ordning
Emballage rengørings- og desinfektionsmidler	02 01 09	52.07	Maksimalt 100 kg	kommunal godkendt ordning
Emballage fra sprøjtemidler markbrug	02 01 08 02 01 09	50.04 51.00 52.07	Maksimalt 100 kg	kommunal godkendt ordning
Overdækningsplast	02 01 04	52.07 (ikke PVC)	Begrænset	kommunal godkendt ordning
Spildolie	02 01 09	06.01 06.02 06.14	Maksimalt 50 l/år Maks. opbevaring 200 l i olietromle	Olieleverandør eller kommunal godkendt ordning
Malingsrester	02 01 99	03.21 03.22	Begrænset	kommunal godkendt ordning
Sprøjtemiddelrester	02 01 08 02 01 09		< 5 kg	kommunal godkendt ordning
Medicinrester	02 01 99	05.13	< 0,5 kg	Apotek
Medicinflasker	02 01 10	51.00 52.07	< 5 kg	kommunal godkendt ordning
Medicinsk udstyr	02 01 10	56.20	< 1 kg	kommunal godkendt ordning
Andet brændbart affald. Træ, bindegarn anden emballage m.m.	02 01 10	62.00 52.07 (ikke PVC) 50.04	500 – 1.000 kg	kommunal godkendt ordning
Andet ikke brændbart affald, eks. lysstofrør	02 01 99	23.00 79.00	Begrænset. Årligt ca. 30 lysstofrør	kommunal godkendt ordning

4.6.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer, at de i ansøgningen anførte typer og mængder af affald er realistiske.

Det vurderes, at de miljømæssige krav til affaldshåndteringen er opfyldt. For at sikre en miljømæssig korrekt håndtering af husdyrbrugets affald, er der stillet vilkår om opbevaring af olie og kemikalieaffaldet.

Krav til dokumentation for korrekt bortskaffelse fremgår af senere egenkontrolafsnit 11.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 13) Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tæt emballage, beregnet til formålet og være tydeligt mærket med angivelse af indhold. Oplaget må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, ved afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand.

Oplaget skal som minimum være overdækket med et halvtag, og stå på støbt bund. Pladsen skal indrettet med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.

Eventuelt spild skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale.

4.7 Råvarer og hjælpestoffer

4.7.1. Miljøteknisk redegørelse

Forskellige hjælpemidler som rengørings- og desinfektionsmidler til staldrengøring, konserveringsmidler til foderbrug og andre råvarer og hjælpestoffer, der kan udgøre en miljørisiko, håndteres og opbevares, så der ikke kan ske en utilsigtet udledning til miljøet..

Nedenstående tabel angiver typer, mængder og opbevaring af de forskellige råvarer og hjælpestoffer som anvendes på bedriften. Placeringen er angivet på situationsplanen, bilag 1.

Tabel 8 – råvarer og hjælpestoffer, mængde og opbevaring

Råvarer/hjælpestoffer	Mængde pr. år	Opbevaring
Rengørings- og desinfektionsmidler	Små mængder	Staldanlæggets servicorum (SR)
Dieselolie	11.000 l	Overjordisk olietank på 1.500 l fra 1986 Placeret på støbt bund i foderlade
Fyringsolie	30.000 l	Overjordisk olietank på 2.500 l fra 2005 Placeret på fast underlag ved oliefyr i sydenden af slagtesvinestalden
Smøreolie	Små mængder	Opbevares i egnet beholder i maskinhuset på støbt bund uden afløb. Maksimal opbevaring ca. 200 l (én tønde)
Sprøjtemidler og sprøjteudstyr	Ca. 1.200 kg	Opbevares på fast bund i aflåst frostfrit kemirum i foderlade
Kunstgødning	Små mængder	Leveres normalt direkte til marken, når det anvendes. Opbevaring i laden
Medicin	Små mængder	Opbevares i køleskab i stalden

4.7.2. Vurdering

Struer kommune vurderer, at opbevaringen og håndteringen af råvarer og hjælpestoffer håndteres miljømæssigt forsvarligt, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld

4.8.1. Miljøteknisk redegørelse

Der kan være driftsmæssige forhold, hvor risikoen for uheld er til stede, og hvor et eventuelt uheld kan have store konsekvenser for det eksterne miljø. Der kan opstå uheld i forbindelse med håndteringen af husdyrgødning, olie og kemikalier, ved brand og strømsvigt. For at minimere omfanget af en forurening ved uheld, er der udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, hvori det er beskrevet hvorledes evt. uheld skal håndteres.

Husdyrgødning

Gylleopbevaringssystemet og håndteringen af husdyrgødningen kan udgøre en risiko med hensyn til miljøet. Der kan ske spild ved pumpning til/fra gyllebeholdere og ved lækager i systemet. Ved overfladeafstrømning kan gylle løbe til dræn og/eller vandløb. Der foretages en jævnlig inspektion af gyllesystemets pumpeanlæg og gyllebeholdernes tilstand. Det sikres, at pumpeudstyret altid peger ind over gyllebeholderen, når udstyret ikke er i brug. Der anvendes mobilt pumpeudstyr, som afmonteres efter udbringning, hvorfor utilsigtet udpumpning af gylle ikke vil kunne finde sted. Der gennemføres de lovpligtige 10 års beholderkontroller af autoriseret kontrollant.

Olie- og kemikalier

Spild af olie og kemikalier kan ske ved tankning/påfyldning af olie og kemikalier, ved lækage og overløb, eller ved forkert håndtering. Opbevaring af olie- og kemikalier finder sted på fast bund og uden mulighed for afløb til dræn og/eller vandløb. Fyringsolie og dieselolie opbevares udendørs på fast bund, og i godkendte tanke.

Brand

Brand kan opstå som følge af fejl i elinstallationer. Ved brand opstår en risiko for udslip af miljøskadelige stoffer. Dette søges undgået ved løbende at vedligeholde el-udstyr og ved at undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske installationer..

Tiltag ved uheld og beredskabsplan

Ved uheld, hvor der er risiko for forurening af omgivelserne kontaktes alarmcentralen straks. Samtidig kontaktes Struer Kommunes miljøberedskab, også i tilfælde, hvor der ikke er akut fare for omgivelserne. Nærmeste afstand fra anlægget til dræn/grøft er over 15 m. Der er pt. 16 m fra den ældste gyllebeholder til dræn/grøft, men denne gyllebeholder nedrives i forbindelse med opførelsen af drægtighedsstalden. Nærmeste vandforsyningsanlæg ligger i gårdspladsen væk fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Oversigtskort over ejendommen med placering af risikoelementerne er vedlægges beredskabsplanen.

Ved uheld med husdyrgødning, olie- og kemikalie m.v. søges årsagen fastlagt og udslippet stoppet hurtigst muligt, f.eks. ved at opdæmme eller opsuge spild, så det ikke ledes til det eksterne miljø. I kemikalierummet findes savsmuld og kattegrus som kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Ved brand iværksættes rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

4.8.2. Vurdering

Ansøger har fremsendt en beredskabsplan, hvor forebyggende foranstaltninger og akut håndtering af en række uheld er beskrevet. Til beredskabsplanen skal der udarbejdes et detaljeret kortbilag, som beskriver placering af miljøfarlige stoffer. Der skal på kortbilag angives afløbs- og drænsystemer, samt placering af materiel, som kan anvendes i arbejdet med at forhindre forurening af det eksterne miljø.

Struer Kommune vurderer, at udarbejdelse af en beredskabsplan, som kan godkendes af kommunen, samt tiltag som beskrevet overfor, i tilstrækkelig grad kan minimere risikoen for forurening ved uheld på husdyrbruget. Det vurderes, at ejendommen drives miljømæssigt forsvarligt i forhold til håndtering af uheld og afværgeforanstaltninger.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 14) Der skal inden 2 måneder fra godkendelsen er meddelt, dvs. **senest den 12. september 2012**, udarbejdes en endelig beredskabsplan, som kan godkendes af tilsynsmyndigheden. Planen skal, som anført ovenfor, indeholde et kort, som beskriver placering af afløbs- og drænsystemer m.m.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med eventuelle ansatte mindst 1 gang om året.

Planen skal være kendt af, og tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på husdyrbruget.

- 15) Beredskabsplanens instrukser skal følges ved uheld, forureninger, brand og lignende, og den skal udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed.
- 16) En skriftlig redegørelse for hændelsen (uheld eller lignende), skal være tilsynsmyndigheden i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, såfremt det er muligt, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidig forureningshændelse.

5. Gødningsproduktion og – håndtering

I det følgende beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på husdyrbruget og evt. afsættes til eller modtages fra anden side. Afsnittet beskriver husdyrgødningens opbevaring og håndtering.

5.1 Gødningstyper og – mængder

5.1.1. Miljøteknisk redegørelse

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Mosevej 4 er beregnet til 4.980 m³, inkl. vaskevand og vand fra vaskeplads og udleveringsareal. Der er ingen produktion af fast gødning eller dybstrøelse. Der tilføres 15 DE dybstrøelse (svin) fra anden ejendom på samme bedrift.

Nedenstående tabel angiver mængde og indhold af den producerede og afsatte husdyrgødning, inkl. vaskevand og vand fra vaskeplads og udleveringsareal.

Tabel 9 – gødningsproduktion og næringsstofindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Mængde (m ³)	DE
Svinegylle, produceret	23.606	4.803	4.980	244
Dybstrøelse tilført fra Trinoddevej 3	1.400	280	196	15
Udbringning på ejede og forpagtede arealer	25.006	5.083		259

Al husdyrgødning opbevares i husdyrbrugets to gyllebeholdere, gyllekanaler og fortanke. Dybstrøelse produceret på Trinoddevej 3 køres direkte ud på udbringningsarealerne fra denne ejendom.

Der udbringes i alt 259 DE på husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer, svarende til 1,4 DE/ha.

5.1.2. Vurdering

Det generelle harmonikrav på 1,4 DE/ha er overholdt. Emnet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår.

5.2 Flydende husdyrgødning

5.2.1. Miljøteknisk redegørelse

Produktionen af flydende husdyrgødning er ifølge den indsendte kapacitetserklæring i alt 4.980 m³. I mængden er indregnet vaskevand fra stalde og vand fra 20 m² vaskeplads og 50 m² udleveringsareal, i alt 100 m³. Ifølge kapacitetserklæringen er der en samlet opbeva-

ringskapacitet på 5.050 m³, svarende til ca. 12,1 måneders opbevaring. Fortanke og gyllekanaler er indregnet i opbevaringskapaciteten.

I forbindelse med produktionsudvidelsen etableres en ny gyllebeholder med teltoverdækning på 2.500 m³. Samtidig fjernes en eksisterende gyllebeholder på 800 m³, som er placeret, hvor den nye drægtighedsstald placeres.

Nedenstående tabel beskriver husdyrbrugets opbevaringsanlæg efter produktionsudvidelsen.

Tabel 10 – opbevaringsanlæg og opbevaringskapacitet

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Størrelse	Kapacitet	Yderligere beskrivelse
Eksisterende gyllebeholder	1999	2.000 m ³	4,8 mdr.	Flydelag og dykket indløb. Pumpe på gyllevogn Beholderkontrol i 2009
Ny gyllebeholder	forventet 2013	2.500 m ³	6,0 mdr.	Teltoverdækning og dykket indløb. Pumpe på gyllevogn
Kanaler og fortanke		550 m ³	1,3 mdr.	
I alt		5.050 m ³	12,1 mdr.	

Der er ikke fast pumpe på nogen af gyllebeholderne. I stedet anvendes traktormonteret pumpe. Udkørsel af gylle sker typisk med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder.

5.2.2. *Vurdering*

Struer kommune vurderer, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. For at imødegå risikoen for forurening ved håndtering og opbevaring af gylle, stilles vilkår om opsyn i forbindelse overførsler mellem stalde, opbevaringsanlæg og gyllevogn. Den beskrevne opbevaring og håndtering vurderes sammen med det stillede vilkår, at være miljømæssig forsvarlig. Krav om fast overdækning på den nye gyllebeholder, er fastsat ved vilkår 6, afsnit 4.1.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 17) Håndtering af gylle skal altid foregå under opsyn, og evt. spild skal straks opsamles.
- 18) Påfyldning af gyllevogn skal foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogn, som har påmonteret pumpe med returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.

5.3 Fast husdyrgødning

5.3.1. Miljøteknisk redegørelse

Der produceres ikke fast husdyrgødning eller dybstrøelse på ejendommen. Dybstrøelse fra produktionen på Trinoddevej 3 køres direkte ud fra stalden på udbringningsarealerne.

5.3.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer at den fast gødning håndteres miljømæssigt forsvarligt og er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I det følgende beskrives og vurderes ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder, samt påvirkningen af naboer i forhold til emner som lugt, fluer, støj m.v.

6.1 Ammoniak og natur

6.1.1. Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Da der er tale om udvidelse af et husdyrbrug over 75 DE, hvor ansøgningen er indsendt i 2009, er der et generelt krav om 25 % reduktion af ammoniakemissionen i forhold til det tidssvarende staldsystem.

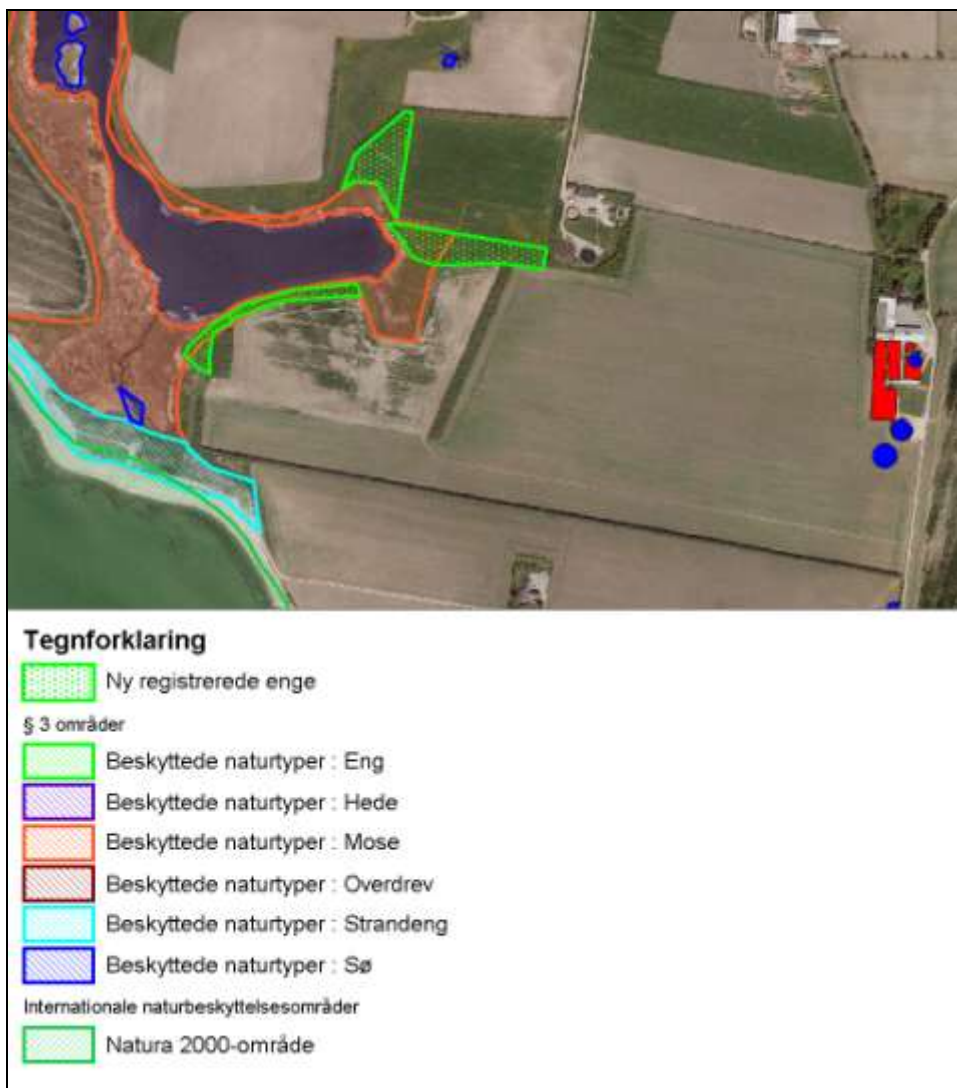
I ansøgningssystemet er beregnet en samlet ammoniakemission fra staldanlægget og gødningslagre på 2.828,3 kg N pr. år fra staldanlæg og gødningslagre. Meremissionen i forbindelse med udvidelsen er 144 kg N/år. Det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt med en margin på 928 kg N/år.

Ansøger foretager ammoniakreducerende tiltag. Der er anvendt fodringstiltag med et lavere indhold af råprotein i foderet til de drægtige søer og slagtesvinene (vilkår 8 og 9), og overdækning af den nye gyllebeholder (vilkår 6).

Beskyttede naturområder, der forekommer i en afstand af 1 km fra staldanlægget, omfatter otte vandhuller, som ligger mellem 150 og 800 meter fra staldanlægget. Det er alle mindre vandhuller beliggende i landzone og omgivet af intensiv dyrkede marker, hvorfor vandhullerne vil være mere eller mindre påvirket af den landbrugsmæssige arealanvendelse. Det er derfor Struer Kommunes vurdering at der er tale om eutrofe vandhuller, som ikke vil blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Derudover findes der et beskyttet moseområde i en afstand af ca. 500 m vest fra staldanlægget. Mosen omkranser den eutrofe sø Kallerup Kær. Mosen er ekstensivt besigtiget den 21. maj 2012. Den største del af mosen udgøres af en tæt bevoksning af tagrør, men i den sydøstlige del af mosen findes der et mindre areal med mere næringsfattige arter som smalbladet kæruld og næbstar samt arter som engkabeleje, alm. star, vandmynte og toradet star. Staldanlægget ligger ca. 550 m fra det lille område med smalbladet kæruld.

Ved den ekstensive feltbesigtigelse blev det registreret at den vejledende § 3 udpegning af mosen ikke stemmer helt overens med de faktiske forhold. Ved besigtigelsen er der observeret eng i nogle af områderne, der er udpeget som mose i den vejledende registrering. De nyregistrerede engområder fremgår af kortet næste side.

Kvælstof baggrundsbelastningen i Struer Kommune er 15,3 kg N/ha/år¹². Mosers tålegrænse ligger i intervallet 5-25 kg N/ha/år, hvor fattigkær og hedemoser har en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år og kalkrige moser, væld og rigkær har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år. Det vurderes, at mosen omkring Kallerup Kær har en tålegrænse på 15-25 kg N/ha/år.

Projektet giver anledning til en meget begrænset merudledning af ammoniak. Kvælstof merdepositionen på mosen som følge af udvidelsen vil således også være yderst beskeden og vurderes ikke at kunne ændre mosens naturtilstand. Yderligere vil ansøgte ikke give anledning til at mosens tålegrænse overskrides. Det er derfor vurderet, at ansøgte udvidelse ikke vil kunne påvirke mosens naturtilstand væsentligt.

De nærmeste overdrev ligger i en afstand af ca. 1.700 m nordvest, ca. 1.700 syd og ca. 2.750 m sydøst for staldanlægget. To af overdrevene er § 7 beskyttede efter Husdyrgodkendelsesloven.

¹² DMU tal fra 2009,
http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Miljoetistand/3_luft/4_spredningsmodeller/5_Depositionsberegninger/dep_ositiontables.asp?period=2009&water=kommuner&Select=Vis+tabel

Struer Kommune har i 2009 undersøgt det sydøstlige overdrev, som er et kalkoverdrev i en moderat/god naturtilstand. Overdrevets vegetation udgøres bl.a. af karakteristiske positivarter, såsom vild hør, lav tidsel, bakketidsel, mark-krageklo og liden klokke.

Struer Kommune har ikke kendskab til det § 7 beskyttede overdrev beliggende ca. 1.700 m nordvest for staldanlægget, men det fremgår af luftfotoer, at det er en kystskrænt. Dette overdrev ligger delvis inden for Natura 2000-område nr. 28 ”Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø”. Det fremgår af Naturdatabasen (jf. devano-kortlægningen) og DMU’s PRIOR-kort at overdrevet ikke er kortlagt som en habitatnaturtype.

Afstanden fra staldanlægget til nærmeste habitatnatur inden for internationale naturbeskyttelsesområder er mere end 2.500 m.

Alene på baggrund af afstandene er det Struer Kommunes vurdering, at ansøgte husdyrproduktion hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil give anledning til en væsentlig påvirkning af ammoniak følsomme overdrev eller anden ammoniakfølsom natur herunder Natura 2000-områder og deres udpegningsgrundlag.

Placeringen af naturområderne fremgår af bilag 4.

6.2 Lugt

6.2.1. Miljøteknisk redegørelse

De væsentlige lugtkilder fra husdyrbruget er lugtemission fra staldeanlægget, herunder i forbindelse med udslusningen af gylle, fra gyllebeholdere og i forbindelse med gylleudbringning.

Udslusningsfrekvensen fra gyllekanaler til fortanken og videre fra fortanke til gyllebeholdere er hver 4. uge. Af hygiejniske tiltag foretages jævnlig rengøring i staldafsnittene, hvilket er med til at sænke lugtbelastningen (tiltaget gøres primært af hensyn til sundhedsstyringen). Ventilationsanlægget rengøres, justeres og vedligeholdes, så det kører optimalt. Der etableres teltoverdækning på den nye gyllebeholder. Husdyrbruget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Der er foretaget lugtberegninger i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer. Den beregnede geneafstand for områdetyperne byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 11 - lugtberegninger

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand	Aktuel afstand	Genekriteriet overholdt
Byzone	Ny	455 m	590 m	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	312 m	840 m	Ja
Enkelt bolig	Ny	144 m	330 m	Ja

Nærmest nabo uden landbrugspligt er Mosevej 3, som ligger ca. 330 m nordøst for husdyrbruget. Afstanden til nærmeste samlede bebyggelse (Flolev) og byzone (industriområde Suurkjærvej ved Flolev) er hhv. 840 m og 590 m (bilag 1). Genekriteriet er overholdt for alle områdetyper.

6.2.2. Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt.

Når gylle omrøres og udbringes, vil der kunne opstå gener for de omkringboende. Udbringning på marker indenfor husdyrgødningsbekendtgørelsens krav kan ikke opfattes som væsentlige gener. Mark 10-0, 25-0 og 30-0 ligger delvist indenfor 200 m af byzone (Hvidbjerg), og markerne er omfattet af bekendtgørelsens § 24 om udbringningstidspunkter og -metode.

Struer Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved driften og udvidelsen, dog fastsættes vilkår om tiltag, hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøvurderingen.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 19) Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen lade udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal godkendes af kommunen, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 Fluer og skadedyr

6.3.1. Miljøteknisk redegørelse

Der foretages en generel bekæmpelse af skadedyr på husdyrbruget, hvilket omfatter hygiejnetiltag og vedligehold af bygninger. Herved begrænses eventuel indtrængen, fødemuligheder og redebygningsmuligheder mest muligt.

Fluegener søges begrænset ved, at holde en høj hygiejne omkring foderanlægget, så der ikke henstår våde foderrester, som kan være udklækningssted for fluelarver, samt ved jævnlig udslusning af gylle fra staldsystemet. Der anvendes ikke fluebekæmpelsesmidler, i stedet anvendes gyllefluer.

Rottebekæmpelse gennemføres ved udlægning af gift i kasser gennem autoriseret firma i overensstemmelse med kommunens til enhver tid gældende regler for rottebekæmpelse.

6.3.2. Vurdering

Fluer kan give anledning til gener hos naboer, trods længere afstande. Foderopbevaring og gyllekanaler kan være udklækningssted for fluerne og det kan i nogle tilfælde være nødvendigt at foretage særskilt bekæmpelse (jf. Statens Skadedyrslaboratoriums retningslinjer). De hygiejniske forhold primært vedrørende foderopbevaring har ligeledes betydning for tilhold af rotter.

På baggrund af ansøgers oplysninger og de stillede vilkår vurderes det, at ejendommen foretager en tilfredsstillende skadedyrsbekæmpelse, og at der ikke vil være væsentlige gener for de omkringboende.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 20) På ejendommen skal der foretages en effektiv fluebekæmpelse, som minimum i henhold til Statens Skadedyrlaboratoriums vejledende retningslinjer for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.
- 21) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Ved mistanke eller konstatering af rotter skal iværksættes rottebekæmpelse, enten ved kommunens rottebekæmpelse eller ved et autoriseret firma.

6.4 Transport

6.4.1. Miljøteknisk redegørelse

Antallet af transporter til og fra ejendommen er anført i tabellen herunder. Tabellen indeholder et skønnet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Det forventes, at det samlede antal transporter er stiger med 50 transporter årligt, til i ansøgt drift at være ca. 360 årligt.

Tabel 12 – antal transporter

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Dyretransporter til anlægget	10	10
Dyretransporter fra anlægget	52	52
Transport af døde dyr	25	25
Fodertransporter til anlægget	26	26
Transport af olie og hjælpestoffer	20	20
Gylletransporter	200*	250*
Antal årlige transporter	313	363

* heraf 2/3 indenfor 2 km. Udkørsel af gylle foretages af maskinstation.

Til ovenstående kommer desuden interne maskintransporter til og fra udbringningsarealerne i forbindelse med dyrkning af disse, samt transport af afgrøder der skal anvendes til foder eller strøelse.

Hovedparten af transporterne foregår indenfor normal arbejdstid. Husdyrbruget ligger i åbent land, hvor til- og frakørsel sker ad privat fællesvej med forbindelse direkte til Hovedvejen (hovedvej A11). Langt den overvejende del af udbringningsarealerne (137 ha) er beliggende under 2 km fra anlægget, og 33 ha er beliggende 2-5 km fra anlægget. De fjerneste beliggende ejede og forpagtede arealer (15 ha) ligger ved Bredalsvigvej, mere 10 km fra anlægget. Transporten hertil foregår ved maskinstation.

Transport af gylle sker udenom tæt bebyggelse. Transporten til de østligst beliggende marker (30-0 og 32-0) sker syd om Hvidbjerg langs Sdr. Ringvej og Hindselsvej. Transportveje fremgår af bilag 3.

6.4.2. Vurdering

Struer kommune vurderer, at antallet af transporter ikke overskrider, hvad der er normalt for et svinebrug af denne størrelse. De angivne transportveje og stigningen i antallet af transporter vurderes, ikke at medføre væsentlige gener for omboende, da det blandt andet sker uden gennemkørsel af landsbyer eller byzone.

Det er alene antallet af sæsontransporter i forbindelse med gyllekørsel der øges, og langt hovedparten af transporterne foregår på privat fællesvej ud til Hovedvejen. Kørsel tæt på naboer vil således være af meget begrænset omfang.

Af ovennævnte grunde vurderes det ikke nødvendigt at stille vilkår om adgangsveje eller tidsrum for transporter.

6.5 Støj fra anlæg og maskiner

6.5.1. Miljøteknisk redegørelse

Støj fra husdyrbrugets driftsbygninger/installationer er hovedsagligt fra ventilationsanlæg, korn- og fodertransportsystemer, korntørringsanlæg, højtryksrensere og kompressorer. Herudover kan der opleves støj ved interne transporter og transport til/fra ejendommen.

Tabel 13 – støjkloder og støjperioder

Støjkilde	Periode
Mekanisk ventilationsanlæg	Hele døgnet, hele året
Korntørringsanlæg	Høstperioden
Korn- og fodertransportsystemer	Udendørs i høstperioden
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimerne. Højtryksrensere er placeret indendørs
Lydafgivelse fra husdyrene	Dagtimerne ved levering, som kan være i de tidligere morgentimer

I perioder med markarbejde vil der kunne påregnes lidt mere støj end normalt. Der forventes dog ikke forøgede støjgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

6.5.2. Tiltag mod støjkloder

Stationære støjafgivende maskiner kan, hvor det er muligt, isoleres i støjabsorberende maskinrum. Støj fra slidte maskindele kan ligeledes begrænses gennem vedligehold af udstyr. Herudover vil der blive taget hensyn ved en hensigtsmæssig omgang med dyrene. Følgende værdier for støjbelastning overholdes, målt ved nabobeboelse eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtryksniveau i dB(A).

Tabel 14 - støjgrænser

Tidsrum		Grænse dB (A)	Referencetidsrummet*
Mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	kl. 07.00-14.00		
Mandag - fredag	kl. 18.00-22.00	45	1 time
Lørdag	kl. 14.00-22.00		
Søn- og helligdage	kl. 07.00-22.00		
Alle dage	kl. 22.00-07.00	40**	½ time

* *tidsrummet med størst støjbelastning inden for den angivne periode. Grænseværdien skal være overholdt inden for dette tidsrum*

** *maksimalværdier af støjniveauet må ikke overstige 55 dB(A) om natten (kl. 22.00-07.00)*

6.5.3. Vurdering

Struer Kommune vurderer, at det daglige støjniveau svarer til det, der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke giver anledning til væsentlige gener for omboende. Nærmeste nabo ligger mere end 300 m fra ejendommen.

Der er stillet vilkår om at miljøstyrelsens retningslinjer for støj skal overholdes, og at husdyrbruget, for egen regning, skal dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålingen viser en overskridelse af de fastsatte støjgrænser.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 22) Driften af husdyrbruget må ikke medføre, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne overstiger værdierne angivet i tabel 14, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer.
- 23) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet kan højst fremsættes én gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke er overholdt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen.

Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – eksterne støj” af akkrediteret firma. Husdyrbrugets støj skal dokumenteres ved måling efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, *pt. nr. 6/1984 om måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.*

Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold – eller efter anden aftale med tilsynsmyndigheden.

Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

6.6 Støv fra anlæg og maskiner

6.6.1. Miljøteknisk redegørelse

Der kan forekomme ophvirvling af støv i forbindelse med transporter på og omkring ejendommen, ved tørring af korn, samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen (aflæsning, blanding) af afgrøder/foder foregår primært indendørs i foderladen i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Renholdelse af staldene og omgivelserne i øvrigt, vil bidrage til at minimere støvgenerne.

Der forventes ikke forøgede støvgener i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget.

6.6.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer, at der kun vil forekomme støvgener fra ejendommen svarende til det der kan forventes af et husdyrbrug af denne størrelse, samt at det ikke giver væsentlige gener for omboende.

Idet håndteringen af afgrøder og foder primært vil foregå indendørs og fordi der er relativt langt til nærmeste nabo vurderer Struer Kommune, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår vedrørende støv.

6.7 Lys

6.7.1. Miljøteknisk redegørelse

Alle stalde er lukkede og lysgenerne herfra vil derfor være begrænsede. Lyset er kun tændt, når der arbejdes i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. Bortset fra nogle udendørs-lamper på gårdspladsen er der ikke etableret udendørsbelysning på anlægget..

6.7.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer, at anlæggets opbygning og placering, sammen med afstanden fra anlægget til omboende gør, at lys fra anlægget ikke vil være til gene for de omboende. På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til lys på ejendommen og i bygningerne.

7. Påvirkning fra arealerne

I dette afsnit beskrives og vurderes driften af markerne. Ligesom kvælstof og fosfors påvirkning af overfladevand og grundvand vurderes.

7.1 Udbringningsarealerne

7.1.1. Miljøteknisk redegørelse og vurdering

Ejendommen råder over 185,13 ha udbringningsareal, heraf er de 112,75 ha tilforpagtet areal. Derudover er der til ejendommen ca. 3 ha permanente græsarealer omfattet af naturbeskyttelsesloven (§ 3 mose, eng og strandeng).

Der udbringes 244 DE svinegylle og 15 DE dybstrøelse med et indhold på 25.006 kg N og 5.083 kg P på de 185,13 ha. Dybstrøelse er produceret på anden ejet ejendom, Trinoddevej 3. Sammensætning og næringsstofindhold fremgår af tabel 9.

Nedenstående tabel 15 angiver de ejede og forpagtede arealer, som indgår i husdyrbrugets udbringningsareal. Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af bilag 2.

Tabel 15 - udbringningsareal og marknumre (ejet og forpagtet)

Ejerforhold	Marknummer	Udbringningsareal (ha)
<i>Ejet areal</i>		
Mosevej 4, Flovlev	1-0, 4-0, 5-0, 6-0, 7-1, 8-0, 21-3, 25-0, 30-0, 32-0, 51-0, 52-0, 52-1, 53-0, 54,0	72,38
<i>Forpagtet areal</i>		
Mosevej 1, Flovlev	22-0, 22-3, 22-4, 22-5	20,41
Mosevej 10, Flovlev	21-0, 21-2	13,58
Hovedvejen 52 og 54, Flovlev Hovedvejen 50b	35-1, 35-3	35,78
Vesterfjordsvej 8a, Odby	50-0	21,58
Bredalsvigvej 2, Humlum	40-0, 40-1, 40-2, 40-3	14,51
Stokhøjvej 5, Helligkilde	26-0, 26-1	6,89
I alt		185,13

Harmoniareal

Udbringningsarealet er på 185,13 ha. Herpå udbringes 259 DE husdyrgødning fra ejendommen (Mosevej 4 og Trinoddevej 3). Det reelle harmonitryk er svarende til harmonikravet 1,4 DE/ha.

Kvælstof

Der tilføres 25.006 kg N i husdyrgødningen til ejendommens udbringningsareal. Af de 185,13 ha udbringningsareal ligger 3,04 ha i nitratklasse 1 og 182,45 ha i nitratklasse 3. Arealernes beliggenhed i forhold til nitratklasserne fremgår af bilag 5.

Miljøstyrelsen udpegning af nitratklasser er begrundet med, at arealerne er beliggende i oplandet til kvælstof sårbart Natura 2000 vandområde, og at arealernes nitratreduktionspotentiale er mindre end 50 %. Det betyder, at der er krav om en harmonimæssig begrænsning til 50 % for arealerne i nitratklasse 3 og 85 % for arealerne i nitratklasse 1 i forhold til de generelle harmoniregler. Alternativt skal der foretages kvælstofreducerende tiltag i markdriften.

Grundet den harmonimæssige begrænsning af de generelle harmoniregler reduceres det lovlige harmonitryk på udbringningsarealerne fra 1,4 til 0,708 DE/ha. Dette betyder, at der kun kan udbringes husdyrgødning svarende til 131,07 DE på udbringningsarealet uden anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen fra arealerne.

Ved anvendelse af virkemidler til reduktion af nitratudvaskningen til overfladevand kan harmonitrykket øges, såfremt udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødning ved reduceret harmonitryk (0,708 DE/ha).

Der er søgt om udbringning af husdyrgødning fra 259 DE, hvilket svarer til et harmonitryk på 1,4 DE/ha. Som nitratreducerende tiltag er valgt etablering af 7,5 % -point ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle lovpligtige krav.

Nitratudvaskningen til rodzonen beregnet via Farm N er 52,5 kg N/ha¹³, hvilket ikke overstiger udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i forhold til det reducerede harmonitryk, der ligeledes er beregnet til 52,5 kg N/ha.

Fosfor

Der tilføres 5.083 kg P i husdyrgødningen til ejendommens udbringningsareal. Der udbringes årligt 27,5 kg P/ha og afgrøderne fjerner årligt 24,4 kg P/ha. Der er således beregnet et årligt fosforoverskud på 3,1 kg P/ha. Kravet om et maksimalt fosforoverskud (på årligt 4,8 kg P/ha) er overholdt.

Alle udbringningsarealer afvander til Natura 2000 vandområder der er overbelastet med fosfor. Af de 185,13 ha udbringningsareal ligger 22,02 ha i fosforklasse 3 og 2,33 ha ligger i fosforklasse 2. Arealernes beliggenhed i forhold til fosforklasser og lavbundsarealer fremgår af bilag 6.

¹³ En fejl i udvaskningsberegningen på www.husdyrgodkendelse.dk gør, at der ikke kan beregnes udvaskning på et S2 sædskifte (der er valgt S2 sædskifte på 57 % af arealerne, med JB5 og JB 6), hvis der er valgt mere end 6 % -point ekstra efterafgrøder. Ved hjælp af beregninger af udvaskningen ved forskellige % -point ekstra efterafgrøder i intervallet 1 til 6 %, er der lavet en lineær regression, der viser at krav til udvaskningen er overholdt ved 7,5 % -point ekstra efterafgrøder i sædskiftet. Beregningerne er vedlagt som bilag 11 til afgørelsen.

Herunder er angivet samtlige ejede forpagtede udbringningsarealer og de oplysninger, som ligger til grund for vurdering af påvirkning af arealerne (ansøgning, version 10).

Tabel 16 - grundlæggende markoplysninger

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskifte	Ref. Sædskifte	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	17,51	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	17,51	0,00	17,51	0,00	0,00	0,00
50-0	21,58	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	3,04	0,00	18,54	0,00	21,58	0,00	0,00	0,00
4-0	3,79	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	3,79	0,00	0,00	0,00	0,61	3,18
5-0	4,07	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	4,07	0,00	4,07	0,00	0,00	0,00
6-0	3,89	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	3,89	0,00	0,00	0,00	0,00	3,89
7-1	0,31	Ja	JB6	Nej	K13	S2	0,00	0,00	0,00	0,31	0,00	0,00	0,00	0,31	0,00
8-0	0,33	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,33	0,00	0,33	0,00	0,00	0,00
21-0	11,58	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	11,58	0,00	11,58	0,00	0,00	0,00
21-2	2,00	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00
21-3	0,23	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,23	0,00	0,23	0,00	0,00	0,00
22-0	14,94	Ja	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	14,94	0,00	0,00	0,00	0,00	14,94
22-3	4,14	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	4,14	0,00	4,14	0,00	0,00	0,00
22-4	0,75	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,75	0,00	0,75	0,00	0,00	0,00
22-5	0,58	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	0,58	0,00	0,58	0,00	0,00	0,00
25-0	15,39	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	15,39	13,50	15,39	0,00	0,00	0,00
26-0	3,56	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	3,56	3,56	3,56	0,00	0,00	0,00
26-1	3,33	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	3,33	3,19	3,33	0,00	0,00	0,00
30-0	9,92	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	9,92	0,00	9,92	0,00	0,00	0,00
32-0	1,84	Ja	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	1,84	0,00	0,42	0,00	1,42	0,00
35-1	19,99	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	19,99	14,72	19,99	0,00	0,00	0,00
35-3	15,79	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	15,79	13,33	15,79	0,00	0,00	0,00
40-0	2,94	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	2,94	0,00	2,94	0,00	0,00	0,00
40-1	7,27	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	7,27	0,00	7,27	0,00	0,00	0,00
51-0	4,01	Nej	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	4,01	0,00	4,01	0,00	0,00	0,00
54-0	1,07	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	1,07	0,00	1,07	0,00	0,00	0,00
52-0	5,16	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	5,16	0,00	5,16	0,00	0,00	0,00
52-1	2,50	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,50	0,00	2,50	0,00	0,00	0,00
53-0	2,35	Nej	JB6	Nej	S2	S2	0,00	0,00	0,00	2,35	0,00	2,35	0,00	0,00	0,00
40-2	3,86	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	3,86	0,00	3,86	0,00	0,00	0,00
40-3	0,44	Nej	JB4	Nej	S4	S4	0,00	0,00	0,00	0,44	0,00	0,44	0,00	0,00	0,00
Total	185,13						0,00	3,04	0,00	182,09	48,30	160,78	0,00	2,33	22,02

Dræning og jordbundstype

Jordbundstypen på udbringningsarealerne er dels JB4, lerblandet sandjord og JB5-6, sandblandet lerjord (bilag 6). Kun få marker er oplyst drænedede eller grøftede. De anvendte jordbundstyper og dræningsforhold har betydning i forhold til beregningen af fosforbalancen på udbringningsarealerne.

I ansøgningen er markerne 4-0, 6-0, 7-1, 22-0 og 32-0 angivet som drænet lerjord eller lavbundsareal og vurderet til, at ligge i fosforklasse 2 og 3. De øvrige arealer ligger ikke i fosforklasse og er ikke drænedede.

Sædskifte

Det er i ansøgningen angivet, at arealerne drives med S2 og S4 sædskifte, dog undtaget mark 7-1 som er angivet med sædskifte K13, vedvarende græs.

Valgte sædskifter afviger ikke fra referencesædskiftet (undtaget mark 7-1, afsnit 7.2), og der stilles ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen er anvendt etablering af ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets generelle krav. Der er stillet vilkår om etablering af 7,5 % -point ekstra efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende krav.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 24) Der skal på udbringningsarealet etableres 7,5 % -point ekstra efterafgrøder ud over den til enhver tid gældende lovpligtige andel med efterafgrøder.

Ved tilsyn skal overholdelsen af vilkåret kunne dokumenteres ved mark- og gødningsplaner, samt ved gødningsregnskaber 5 år tilbage.

7.2 Påvirkning af natur og overfladevand fra marker

7.2.1. Miljøteknisk redegørelse

Natur

Udover mark 7-1 (0,31 ha) indgår der ikke beskyttede naturområder i udbringningsarealet. Mark 7-1 er § 3-beskyttet eng efter Naturbeskyttelsesloven. Det fremgår ikke af den vejledende § 3-kortlægning, at arealet er beskyttet, men luftfotos og besigtigelser viser, at arealet er § 3-beskyttet efter Naturbeskyttelsesloven. Gennemgang af luftfotos fra 1992, 1995, 2002, 2004, 2006, 2007, 2008, 2010 og 2011 indikerer, at arealet ikke har været omlagt fra 1992 og frem til i dag. Mark 7-1 er besigtiget den 9. februar 2011 og igen den 21. maj 2012. På arealet vokser eng-arterne; almindelig star, toradet star (fuldstændigt dominerende i et område på 100-200 m²), engkarse, lysesiv, engkabbeleje, mosebunke og sumpfladstjerne. Der er også registreret arter som eksempelvis agertidse, lodden dueurt, lav ranunkel og kruset skræppe som indikerer en vis næringsstofpåvirkning. Forekomsten af starrer indikerer dog, at arealet ikke gødskes årligt. Der fastsættes vilkår om anvendelse af sædskifte K13, permanent græs. Af samme vilkår fremgår, at arealet ikke må omlægges og at gødskningsintensiteten ikke må øges i forhold til i dag.

Gødskning af § 3-beskyttede enge må finde sted i overensstemmelse med den hidtidige praksis (dvs. den praksis som har eksisteret på arealet de sidste 20-30 år). Gødskningsintensiteten må ikke øges.

Den største del af udbringningsarealet ligger uproblematisk i forhold til beskyttet natur, da de fleste marker er placeret i relativ god afstand fra naturområder. Der er dog fire marker, som grænser direkte op til beskyttet natur. Det drejer sig om mark 7-1, 53-0 som grænser op til beskyttet eng. Mark 4-0 grænser op til beskyttet eng og mose. Der er ikke tale om næringsfattige enge eller mose. Det vurderes derfor, at udbringning af husdyrgødning ikke vil påvirke de beskyttede naturområder væsentligt, og at udbringningen ikke vil kunne give anledning til tilstandsændringer.

Mark 32-0 grænser op til en international beskyttet strandeng, beliggende i Natura 2000-område nr. 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø". Det fremgår af

DMU PRIOR-kort, at strandengens naturtilstand er god (både arts- og struktur-indeks er god). Mark 32-0 hælder ikke væsentligt ned mod strandengen, så det er vurderet, at der ikke er risiko for næringsstofberigelse fra overfladeafstrømning. Mellem marken og den beskyttede strandeng forekommer en udyrket markvej. Der er således en afstand mellem mark og strandeng på ca. 5 m. Ansøger har tilkendegivet at markvejen ikke fjernes.

Strandenge er ikke en næringsfattig naturtype. Strandenge har en tålegrænse på 30-40 kg N/ha/år. Det er vurderet, at afstanden mellem mark og strandeng på 5 m er tilstrækkelig til at strandengen ikke vil blive påvirket væsentligt som følge af udbringning af husdyrgødning. Det er fastsat som vilkår nr. 26, at der skal opretholdes en udyrket bræmme på 5 m (dvs. markvejen) mellem mark og den internationale beskyttede strandeng.

Et hjørne af mark 40-3 grænser op til en § 3-beskyttet strandeng. Dele af strandengen ligger inden for Natura 2000-område nr. 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø", men det fremgår af DMU PRIOR-kort og Naturdatabasen, at strandengen ikke er en del af udpegningsgrundlaget. Da strandenge har en relativ høj tålegrænse overfor kvælstof (30-40 kg N/ha/år) vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at kunne påvirke strandengen væsentligt.

Hele udbringningsarealet er placeret i en afstand på mere end 300 m fra ammoniakfølsomme § 7-beskyttede naturområder. Der er næsten 500 m fra den del af udbringningsarealet som ligger nærmest ammoniakfølsomt natur, der ligger inden for internationale naturbeskyttelsesområder. Alene på baggrund af afstanden vurderes det, at ammoniakfølsomme naturtyper herunder Natura 2000-områder og deres udpegningsgrundlag ikke vil påvirkes af udbringningen.

Endeligt grænser udbringningsarealet op til et par vandhuller. Det er Struer Kommunes vurdering at der er tale om næringsrige vandhuller. Det er derfor vurderet, at udbringningen ikke vil give påvirke vandhullernes tilstand væsentligt.

Overfladevand

Hele udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden. Det meste af udbringningsarealet afvander til Nissum Bredning via vandløbet Barslev Bæk og via søen Kallerup Kær eller direkte til fjorden. En mindre del af arealet afvander til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingssund i Limfjorden via Borregård Bæk, via Gibbel Bæk eller direkte til fjorden.

Udbringningsarealet grænser hverken direkte op til vandløb eller skrånere væsentligt ned mod vandløb. Der er således omkring 50 m fra mark (mark nr. 40-0) til nærmeste vandløb (Gibbel Bæk). Der er derfor ikke fare for overfladeafstrømning af næringsstoffer til vandløbet, og de lovpligtige 2 meterbræmmer vurderes som tilstrækkelige til at sikre, at vandløbene i området ikke vil blive påvirket af udbringningen.

En væsentlig del af udbringningsarealet ligger i oplandet til Kallerup Kær. Søen er ikke tidligere målsat i regionplanen, men da søen er større end 5 ha er søen miljømålsat i Statens Vandplaner iht. Vandrammedirektivet. Det fremgår af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Limfjorden", at Kallerup Kær målsættes til god økologisk tilstand (med et klorofylindhold på 25 µg/l). Søen er for første gang undersøgt i 2010, hvor sommerens feltmålinger indikerer at søens tilstand ikke er god. Søens gennemsnitlige sommerklorofylindhold i 2010 er på 27 µg/l og søen har derfor en moderat tilstand. Det fremgår også af Statens baggrunds-

notater til vandplanen for Limfjorden, at fosforbelastningen til Kallerup Kær vurderes at være for høj til at søens målsætning kan opfyldes og at den eksterne fosforbelastning skal reduceres med 344 kg fosfor årligt.

Da Kallerup Kær er en næringsrig sø, er det Struer Kommunes vurdering, at det først og fremmest er mængden af fosfor, som er bestemmende for søens økologiske tilstand. Det er således udelukkende relevant at foretage en vurdering af, om ansøgte projekt giver anledning til en fosfor-merudledning, som vil kunne påvirke Kallerup Kærs tilstand.

Udbringningsarealet udgøres af højbundsjarde primært lerjorde, hvor en stor del af jorden er udrænet. Der er således potentiale for en høj fosforbindingskapacitet i jordene. Sammenholdt med et fosfor overskud på 3,1 kg P/ha/år kan udbringningsarealet således karakteriseres som relative robuste jorde med en mindre risiko for tab af fosfor til vandmiljøet.

Dele af udbringningsarealet ligger tæt på Kallerup Kær. Der er kun en afstand på ca. 10 m fra mark til søen. Markerne skråner svagt ned mod søen og der vil tider være risiko for overfladeafstrømning. Det anbefales derfor at etablere en frivillig dyrkningsfri bræmme på mark 4-0.

7.2.2. Vurdering

På baggrund af afstanden mellem marker og naturområder, naturtypernes tålegrænse og at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker, vurderer Struer Kommune, at udbringning af husdyrgødning på ansøgte arealer ikke vil give anledning til en væsentligt påvirkning af beskyttede terrestriske naturområder herunder internationale naturbeskyttelsesområder og deres udpegningsgrundlag.

Udbringningen vurderes heller ikke at kunne påvirke vandløb i området, da der i udbringningsarealet ikke indgår skrånende arealer, der ligger vandløbsnært.

Det kan ikke udelukkes at der vil være et mindre fosfortab fra udbringningsarealet til Kallerup Kær. Fosfortabet vurderes dog at være begrænset, og at udgøre en meget lille del af den samlede fosfortilførsel til søen. Et fosfortab fra udbringningsarealet vurderes således ikke at kunne påvirke Kallerups Kær tilstand eller at kunne hindre søens målopfyldelse.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

25) Mark 7-1 skal drives med sædskifte K13, vedvarende græs.

Arealet må ikke omlægges og gødskningsintensiteten må ikke øges i forhold til i dag.

26) Dyrkning af mark 32-0 må kun finde sted til nuværende afgrænsning ved en markvej placeret mellem strandengen og udbringningsarealet.

7.3 Kvælstof og fosfor til Limfjorden

7.3.1. Miljøteknisk redegørelse

Hele udbringningsarealet ligger i oplandet til Limfjorden og dermed også i oplandet til in-

ternationale naturbeskyttelsesområder. Langt størstedelen af arealet ligger i oplandet til Limfjordens Natura 2000-område nr. 28 "Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø". Udpegningsgrundlaget omfatter bl.a. naturtyperne "Større lavvandede bugter og vige", "Rev" og "Mudder- og sandflader blottet ved ebbe" samt arterne spættet sæl og stav-sild. Derudover er hvinand, toppet skallesluger og lysbuget knortegås blandt andet på udpegningsgrundlaget (bilag 9a).

En mindre del af udbringningsarealet på ca. 26 ha - ca. 14 % af det samlede udbringningsareal - ligger i oplandet til Venø Bugt og Sund, som er udpeget som Natura 2000-område "Venø og Venø Sund nr. 62" og udgøres af Habitatområde H55 og Fuglebeskyttelsesområder F40. Det er bl.a. naturtyper som lagune, bugt og rev samt arter som spættet sæl, klyde, og dværgterner som ligger til grund for udpegningen (bilag 9b).

I Naturstyrelsens "Natura 2000-plan 2010-2015 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø" beskrives næringsstofbelastning og deraf følgende eutrofiering som en trussel mod de marine naturtyper i Nissum Bredning, Skibsted Fjord og farvandet omkring Agerø. Hele Limfjorden er påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. I de mest lavvandede områder, resulterer det i masseopblomstring af enårige makroalger, der er med til at nedsætte ålegræssets fladeudbredelse. I områder med større vanddybde resulterer det i masseopblomstring af planteplankton, som medfører nedsat sigtddybde, hvilket reducerer dybdeudbredelsen for ålegræs og flerårige tangarter. På trods af at flere af fuglearterne er skiftet til at fouragere på tilstødende landarealer, er problemerne med eutrofiering stadig en trussel for fugle, der fouragerer på ålegræs og bunddyr i området. Særligt for ansvarsarten lysbuget knortegås er reduktion af fødegrundlaget. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet og tilstødende havområder og invasive arter.

I Naturstyrelsens Natura 2000-plan 2010-2015 Venø og Venø Sund beskrives næringsstofbelastning af marine områder at udgøre en alvorlig trussel. Venø Sund og Venø Bugt er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land. Dette resulterer i nedsat sigtddybde, bl.a. forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse. Bundfaunaens sammensætning er ligeledes påvirket af den høje næringsstofbelastning. Dermed påvirkes også fødegrundlaget for lysbuget knortegås og hvinand, der henholdsvis lever af bundplanter og invertebrater. Toppet- og stor skallesluger, der begge primært lever af fisk, påvirkes også negativt. Det fremgår af Natura 2000-planen at de marine naturtyper ikke er i en gunstig bevaringsstatus på grund af for stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.

Det fremgår ligeledes af Naturstyrelsens "Vandplan 2010-2015 Limfjorden", at Limfjordens økologiske tilstand vurderes at være ringe/dårlig, og at fjorden er i risiko for ikke at opfylde miljømålet i 2015. Hovedårsagen er en for stor tilførsel af næringsstoffer fra oplandet. I henhold til vandplanen synes både påvirkningen fra kvælstof og fosfor at være bestemmende for fjordens miljøtilstand.

Kvælstof

Den beregnede kvælstofudvaskning fra rodzonen i markerne er på 52,5 kg kvælstof/ha/år. Da jordens reduktionspotentiale er på 0-50 % betyder det, at op til halvdelen af kvælstoffet fra marken potentielt kan fjernes eller omdannes undervejs fra rodzonen, inden det når frem til Limfjorden. Der udvaskes således 26,3 – 52,5 kg kvælstof per hektar til Limfjorden. I alt giver det ansøgte anledning til en årlig kvælstoftilledning til Limfjorden på 4860 - 9719 kg

kvælstof. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden at den gennemsnitlige kvælstofbelastning (2005-2009) er på 7.962 tons kvælstof årligt (ekskl. områderne Hjarbæk og Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning).

Nedenfor vurderes om produktionens kvælstofudvaskning alene eller sammen med andre husdyrproduktioner kan påvirke Limfjorden. Miljøstyrelsen har fastlagt afskæringskriterier for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande. Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter, som følge af N-udvaskning, når nedenstående punkter (jvf. pkt. 1, 2A og 2B) alle er opfyldt:

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, f.eks. ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsen har udarbejdet kort, der angiver Limfjordens deloplande og udviklingen i antal DE siden 2007 i disse deloplande. Kortene er tilgængelige på Statsforvaltningens Nordjyllands hjemmeside (www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm).

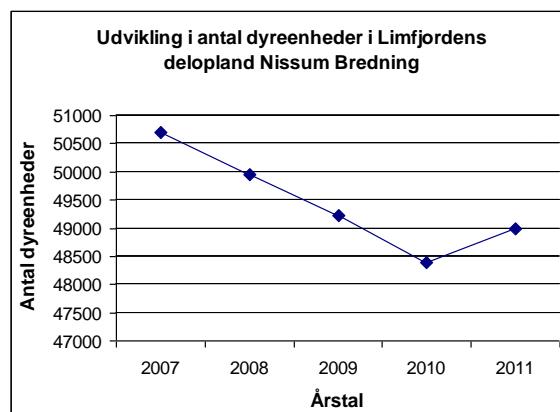
Det fremgår af disse kort at anlægget og ca. 86 % af udbringningsarealet ligger i Limfjordens delopland til Nissum Bredning.

I deloplandet Nissum Bredning var antallet af dyreenheder i 2007 på 50.709 DE som i 2011 er faldet til 48.979 DE. I deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund var antallet af dyreenheder i 2007 på 56.332 DE som i 2011 var faldet til 48.226 DE.

Udvikling i antal dyreenheder i perioden 2007-2011 fremgår af tabel 17 og 18 og tilhørende grafer.

Tabel 17 og grafisk fremstilling – udvikling i antal dyreenheder fra 2007-2011, Nissum Bredning

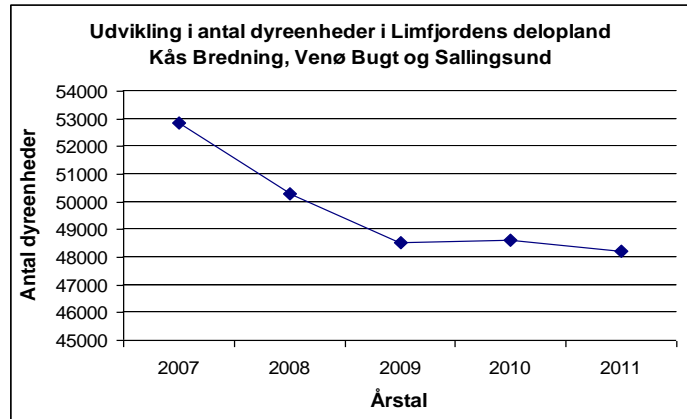
Årstal	Delopland Nissum Bredning i Limfjorden Antal DE
2007	50.709
2008	49.959
2009	49.214
2010	48.385
2011	48.979

Tabel 18 og grafisk fremstilling – udvikling i antal dyreenheder fra 2007-2011, Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Årstal	Delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund i Limfjorden
	Antal DE
2007	56.332
2008	53.242
2009	51.975
2010	52.246
2011	48.226

Hverken dyretrykket i oplandet til Nissum Bredning eller Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund har således ikke været stigende siden 2007.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning, at det skal vurderes om andre kilder til nitratudvaskning giver anledning til en øget nitratudvaskning Limfjordens delopland Nissum Bredning. Struer Kommune mener, at der siden 2007 ikke er sket væsentlige ændringer i akvakulturanlæg, renseanlæg eller udledninger fra virksomheder, nye bolig-områder eller spredt bebyggelse, som har medført en øget nitratudvaskning.

På baggrund af udviklingen i antal dyreenheder i oplandet til Limfjordens delopland Nissum Bredning og delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vurderes det, at det ansøgte ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet, vil have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte hus-dyrproduktion er mindre end 5 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte hus-dyrproduktion er mindre end 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder, fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Hverken Limfjordens delopland Nissum Bredning eller deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund kan karakteriseres som et lukket bassin eller meget lidt eutrofieret vandområde. Det betyder at nitratudvaskningen fra husdyrbruget vil give anledning til en væsentlig (dvs. målbar) effekt på Limfjorden og Limfjordens Natura 2000-områder, hvis nitratudvaskningen er større end 5 %.

Struer Kommune har lavet beregninger, der viser hvor stor en andel husdyrbrugets nitratudvaskning udgør, af den samlede nitratudvaskning til Limfjordens delopland Nissum Bred-

ning og deloplandet Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund. Beregningerne er udført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledning. (Struer Kommune har dog valgt at beregne den totale udvaskning fra husdyrbruget og ikke mer-udvaskningen set i forhold til en planteavl.)

Tabel 19 – beregning af nitratudvaskningen til Limfjordens delopland Nissum Bredning

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 28	
Opland til Habitatområde nr. 28, ha	60.009
Dyrket areal i oplandet, ha	37.542
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	77
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	76
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	651.917
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	51.674
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	703.591
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	157,76
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	53
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	6.212
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,88

Tabel 20 – beregning af nitratudvaskningen til Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund

Natura 2000 område Limfjorden - Habitatområde nr. 62	
Opland til Venø Bugt og Sund (Habitatområde nr. 62), Kås Bredning og Sallingsund, ha	58.442
Dyrket areal i oplandet, ha	42.474
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	41
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år	77
Udvaskning dyrket areal til Natura 2000-området, kg N/år	1.929.594
Udvaskning fra øvrige opland, kg N/år	94.211
Udvaskning i alt fra opland, kg N/år	2.023.805
Det ansøgte	
Reduktionspotentiale (jvf. nitratklassekortlægning), pct.	25
Udspretningsareal, ha	25,984
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	53
Samlede påvirkning Natura 2000 området, kg N/år	1.023
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,05

Husdyrproduktionens nitratudvaskning udgør således ca. 0,9 % af den samlede nitratudvaskning til Nissum Bredning. Kommunen skønner, at en mer-udvaskning i forhold til planteavl vil udgøre mindre end 0,1 % af den samlede nitratudvaskning til Nissum Bredning.

Påvirkningen af Limfjordens delopland Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund vil påvirkes i endnu mindre grad, da produktionens nitrat-udvaskning kun udgør 0,05 % af nitratud-

vaskningen af den samlede nitratudvaskning. Merudledningen i forhold til ren planteavl skønnes her at udgøre mindre end 0,01 % af den samlede nitratudvaskning til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

I henhold til Miljøstyrelsens opstillede afskæringskriterium vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder. Nitratudvaskningsberegninger (jf. tabeller ovenfor) viser, at det ansøgte ikke vil kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning af internationale beskyttede vandområder, da nitratudvaskningen udgør en mindre del af den samlede nitratudvaskning til Nissum Bredning såvel som til Kås Bredning, Venø Bugt og Sallingsund.

Det ansøgte overholder Miljøstyrelsens afskæringskriterier for skade-virkning af nitratudvaskning til overfladevand. Kommunen vurderer derfor, at mer-belastningen af vandmiljøet i Limfjorden er begrænset, og at de stillede vilkår til driften er tilstrækkelige til at sikre, at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt.

Fosfor

Struer Kommune har foretaget en vurdering af om produktionens fosforoverskud alene eller i kumulation med andre projekter kan medføre en væsentlig påvirkning af Limfjordens miljøtilstand.

Fosforpåvirkning fra projektet alene

Produktionens årlige fosforoverskud er på 574 kg, med et gennemsnitlig arealspecifikt overskud på 3,1 kg P/ha/år. Det er forbundet med meget store usikkerheder at estimere en produktions fosfortab. For den pågældende produktion vil fosfortabet og fosfortilledningen til Limfjorden udgøre en meget lille andel af fjordens samlede fosforbelastning. Det fremgår af vandplanen for Limfjorden at fjorden årligt belastes af ca. 350 tons fosfor heraf udgør bidraget fra det åbne land ca. 284 tons (landbrugs- og baggrundsbidrag samt spredt bebyggelse). Det er derfor Struer Kommunes vurdering, at produktionens fosforoverskud ikke i sig selv vil kunne give anledning til en tilstandsændring i Limfjorden eller vil kunne påvirke fjordens udpegningsgrundlag væsentligt.

Fosforpåvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter

Hovedparten af fosfortabet fra landbrugsjord er knyttet til en mindre del af landbrugsarealet – **risikoarealer** – der er karakteriseret ved en høj risiko for fosforfrigivelse kombineret med en effektiv transportvej til vandmiljøet. Om ansøgte produktion i kumulation med andre projekter kan påvirke Limfjorden væsentligt, vil efter Struer Kommunes vurdering afhænge af, hvorvidt der indgår risikoarealer i projektet, størrelse af risikoarealet samt størrelsen af fosforoverskuddet.

Det er Struer Kommunes vurdering, at der er en effektiv transportvej fra drænedegrøftede arealer eller lavvandede arealer med god hydrologisk kontakt med vandløb/grøfter (dvs. arealet grænser direkte op til vandløb/grøfter). Langt størstedelen af udbringningsarealet udgøres af udrænedede højbundsjorde, der ikke grænser op til vandløb/grøfter.

Det vurderes, at den største del af udbringningsarealet udgøres af robuste jorde og på baggrund heraf vurderes det, at ansøgte produktionen heller ikke i kumulation med andre husdyrprojekter i oplandet vil have en skadevirkning på det aktuelle Natura 2000-område eller kunne påvirke områdets udpegningsgrundlag eller dets målopfyldelse.

7.3.2. Vurdering

Det vurderes, at den ansøgte drift med de stillede vilkår hverken alene eller i kumulation med andre projekter vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Limfjorden væsentligt som følge af tilførslen af kvælstof og fosfor. Struer Kommune vurderer således, at hensynet til overfladevand er varetaget i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 7.

7.4 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

7.4.1. Miljøteknisk redegørelse

Følgende bilag IV-arter kan tænkes at forekomme i Struer Kommune:

- spidssnudet frø
- stor vandsalamander
- strandtudse
- odder
- birkemus
- småflagermus
- markfirben

Struer Kommune har ikke kendskab til, at der skulle leve bilag IV-arter i nærheden af udbringningsarealet. Det vurderes usandsynligt at (især) padderne, birkemus og markfirben skulle findes i tilknytning til udbringningsarealet, som følge af at intensivt dyrkede marker ikke er egnet som levested eller ynglelokalitet for de pågældende dyrearter.

Der inddrages ikke arealer, som i dag er udyrkede (f.eks. ligger i brak). Den eksisterende arealanvendelse er intensiv landbrugsdrift, og da der ikke sker nogen ændring i arealanvendelsen, er det vurderet, at der ikke forekommer bilag IV-arter i tilknytning til arealerne, dog med undtagelse af odder. Der forekommer odder i området, da Struer Kommune har kendskab til at den lever ved/i Kallerup Kær, som ligger tæt på dele af udbringningsarealet. Odder er følsom over for forstyrrelser, men det vurderes, at den ikke påvirkes af driften, da den er nataktiv.

Som tidligere beskrevet vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til påvirkning af naturarealer i området, hvorfor potentielle leve- og ynglesteder for bilag IV-arter ikke vil kunne påvirkes. Ansøgte projekt vil heller ikke kunne påvirke forekomsten af flagermus i området.

7.4.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer derfor at projektet ikke vil kunne skade Habitatdirektivets bilag IV-arter eller vil ødelægge disse arters leve-, yngle eller rastesteder.

7.5 Kvælstof til grundvand

7.5.1. Miljøteknisk redegørelse

En stor del af udbringningsarealet ligger i område med almindelige eller særlige drikkevandsinteresser. Mark 25-0 ligger ligeledes inden for Indsatsområdet til Thyholm Private Fælles Vandværk.

Mark eller dele af mark 25-0, 26-0, 26-1, 35-1 og 35-3 (i alt 48,3 ha) ligger i nitratfølsomt indvindingsopland (bilag 7), og der er derfor lavet beregninger i ansøgningssystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Beregninger viser, at det krævede beskyttelsesniveau er overholdt.

Der er ikke anvendt særlige tiltag på sædskiftet (de valgte sædskifter er de samme som referencsædskiftet). Der er derimod anvendt ekstra efterafgrøder ud over Plantedirektoratets krav.

7.5.2. Vurdering

Udvaskningen fra de pågældende udbringningsarealer er faldende i forhold til nudrift og ligger på hhv. 51 mg/l (mark 25-0) og 52 mg/l (26-0, 26-1, 35-1 og 35-3). Kravet om maksimal udvaskning til grundvandet eller ingen merbelastning, hvis udvaskningen er over 50 mg/l i nitratfølsomme indvindingsområder er overholdt. Udvaskningen af nitrat falder med 2 mg/l på de pågældende marker.

Idet beskyttelsesniveauet er overholdt og nitratudvaskningen er faldende har Struer Kommune ingen bemærkninger til det ansøgte. Vilkår til ekstra efterafgrøder fremgår af tidligere afsnit 7.1, vilkår 24.

Arealernes beliggenhed i forhold til nitratfølsomme indvindingsområder og drikkevandsinteresser, og tilhørende grundvandsudtalelse fremgår af bilag 7.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det skal i afgørelsen sikres, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Ansøger har redegjort for anvendelsen af BAT og eventuelt fravalg af BAT indenfor management, staldindretning, foder, vand- og energiforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Ansøgers miljøtekniske beskrivelse og kommunens vurdering fremgår af nedenstående afsnit.

8.1 Management

8.1.1. Miljøteknisk beskrivelse

BAT inden for management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. Det drejer sig om områder som træning og uddannelse af medarbejdere, registrering af vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsproduktion, samt anvendelse af husdyrgødning og handelsgødning. Det er BAT at udarbejde gødningsplaner, samt at have en beredskabsplan.

Ansøger har redegjort for hvilke forholdsregler, der er taget på bedriften:

- Eventuelle ansatte er enten uddannet eller under uddannelse i landbrugserhvervet, og instrueres løbende i driften og de arbejdsprocesser der skal udføres. I fornødent omfang inddrages dyrlæge, konsulenter og anden faglig bistand i instruktionen, og der udarbejdes planer for den enkelte medarbejder.
- Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der anvendes optimerede afstemte foderblandinger med fytase og et proteinindhold tilpasset dyrenes behov.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Markplaner, dyrkningsstrategi og sprøjteplaner tilrettelægges i samarbejde med planteavlskonsulenter.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

8.1.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for management. Der er stillet en række egenkontrolvilkår (vilkår 28-34), samt stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som skal godkendes af kommunen (vilkår 14).

8.2 Foder

8.2.1. Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende kontroller, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Det er BAT f.eks. at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Ansøger har redegjort for hvilke fodringstiltag, der er gjort på bedriften:

- Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt bedriften restriktioner i forhold til fodring (dvs. der er anvendt standardnormer i ansøgningens nudrift). Til den ansøgte drift, er der lavet korrektioner med hensyn til fosfor og råprotein i foderet til slagtesvin og søer (tabel 4). Der er anvendt standardnormer for smågrisene.

Foderkorrektioner for søer og slagtesvin bevirker, at der på jorde, som udgør en del af bedriftens arealer, forekommer et begrænset fosforoverskud. Fodertiltag med et lavt proteinniveau overholdene kravene om begrænsning af ammoniakudledningen.

- Der anvendes hjemmeblandet foder (tørfoder) indeholdende fytase og et fosfor- og råprotein indhold indenfor ved vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF), hvilket også fremgår af ansøgningens indtastninger.

8.2.2. Vurdering

Der er i afsnit 4.3 nærmere redegjort for anvendelsen af fodringstiltag, herunder angivet at bedriften levet op til Miljøstyrelsens vejledende BAT krav til fosfor ab lager.

Med overholdelse af de i afsnit 4.3 stillede vilkår om maksimalt indhold af fosfor og råprotein og anvendelsen af fytase, samt egenkontrollvilkår om dokumentation (afsnit 11), vurderer Struer Kommune at bedriften overholder BAT kravene indenfor foder.

8.3 Forbrug af vand og energi

8.3.1. Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at registre og minimere vand- og energiforbruget. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer. Energiforbruget kan minimeres ved gennemførelse af energitjek, installation af energibesparende belysning, og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Ansøger har redegjort for hvilke vand- og energibesparende foranstaltninger der foretages på bedriften:

- I forbindelse med en løbende udskiftning af lysstofrør i staldene udskiftes til lavenergi lysstofrør. Lavenergi lysstofrør indsættes i den nye stald. Lyset i staldene er tændt efter behov. Der er lys i staldene i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet kan dog variere.

- I samtlige stalde er der undertryks ventilation, som anses for det mest energiøkonomiske. Ventilationen er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og med hensynet til elforbruget. Da de fleste stalde er af nyere dato eller har gennemgået fornyelse indenfor de seneste år, er udsugningens kapacitet reguleret på motorerne, så strømforbruget begrænses i relation til behovet.
- Ventilationsanlæg og anlægget i øvrigt kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer/justeringer med det samme. Service tilkaldes efter behov.
- Vandbesparelse opnås ved drikkenipler, som sidder over fodertrug.
- Svineproduktionen foregår i holddriftssystem med en ”alt ind alt ud produktion” i sektionerede stalde. Efter hvert hold vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.
- Ved vask af staldene anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter de rengøres med højtryksrensere og koldt vand, hvilket er vandbesparende.
- Vandforbruget måles ikke som sådant, men tjekkes løbende (ca. en gang om måneden). Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug, men der laves en opgørelse årligt i forbindelse med regnskabet.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilation, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation, brug af højtryksrensere, drikkenipler over trug).

8.3.2. Vurdering

Det er vigtigt både på bedriftsniveau og samfundsmæssigt, at der spares på energi og vand. Det er ovenfor og i afsnit 4.4 redegjort for hvilke tiltag der er iværksat for at reducere vand- og energiforbruget.

Struer Kommune anser det for at være BAT, at der jævnligt føres kontrol med vand- og energiinstallationer og at forbruget registreres med jævne mellemrum. Herved øges fokus og unormale stigninger i forbruget opdages god tid.

Struer Kommune vurderer, at ansøger med den angivne praksis, sammen med de stillede vilkår lever op til BAT for forbrug af vand og energi. Der er stillet vilkår om drift og vedligeholdelse af ventilationssystemet (vilkår 7). Som det fremgår af ansøgningen er der generelt en fokus på besparelser indenfor vand og energi. Der er stillet egenkontrolvilkår om kvartalsvis registrering af forbruget af vand og energi (vilkår 31), samt vilkår om et energieftersyn (vilkår 11).

8.4 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

8.4.1. Miljøteknisk beskrivelse

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag, fast over-

dækning, samt omrøring kun umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringsanlæggene minimeres.

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT, herunder at planlægge udbringning af gødning så der tages hensyn til naboer, så udbringningen afpasses afgrødernes behov, og der sker en optimal udnyttelse af næringsstofferne. Udbringning af gødning skal bl.a. undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb.

En del af ovennævnte tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Følgende foranstaltninger foretages på bedriften:

- Husdyrgødning opbevares i en stabil og tæt beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.
- Beholderen er ikke udstyret med spjæld og al gylle overpumpes via dykket indløb.
- Beholderen søges tømt hvert år og beholderen inspiceres indvendigt. De lovpligtige 10 års beholderkontroller gennemføres.
- Gylle omrøres kun umiddelbart inden tømning,
- Den nye gyllebeholder etableres med fast overdækning, og der etableres tæt flydelag på eksisterende gyllebeholder.
- Regler for udbringningstidspunkter og øvrige lovkrav jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler følges (herunder forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage (dele af markerne 25-0 og 30-0).
- Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.
- Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger eller nedfældes, hvor der er krav herom. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.
- Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, stærkt frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.
- Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

8.4.2. Vurdering

Struer Kommune vurderer med ovenstående redegørelse og de i afsnit 5.2 og 11 stillede vilkår/egenkontrolvilkår, at bedriften lever op til BAT vedrørende opbevaring og udbringning af gødning.

Opbevaring og opbevaringskapacitet for den producerede husdyrgødning er beskrevet i afsnit 5.2. Der er stillet vilkår om fast overdækning på den nye gyllebeholder (vilkår 6). Der er for at opfylde krav til nitratudvaskningen til overfladevand og grundvand stillet vilkår til etablering af ekstra efterafgrøder (vilkår 24), samt vilkår om vedvarende græs på mark 7-1 (vilkår 25).

Dybstrøelse produceret på anden ejet ejendom, Trinoddevej 3 udbringes direkte fra denne.

8.5 Staldindretning

8.5.1. Miljøteknisk beskrivelse

BAT er defineret i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), i BAT-byggeblade/teknologiblade og via beregninger i ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk.

Farestaldene er indrettet med delvis spaltegulv. Løbe- og drægtighedsafsnittene er også med delvis spaltegulv. Smågrisene er placeret i stier med overdækning i smågriseperioden (toklimastald), indrettet med delvis fast gulv. Slagtesvinene er placeret i slagtesvinsafdelinger med henholdsvis delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv, og 50-75 % fast gulv. Der er en mindre afdeling med slagtesvin på fuldspaltegulve. Der ændres ikke ved brugen af denne afdeling, hvorfor en gennemgribende renovering af gulvsystem ikke står mål med effekten deraf i denne konkrete afdeling. Opfyldelse af lovkrav pr. 1. juli 2015 om forbud ved anvendelse af fuldspaltegulv til slagtesvinene beskrevet i afsnit 4.1. Der henvises i øvrigt til samme afsnit 4.1, om grundoplysninger til staldanlæggets indretning.

De væsentligste bidrag til begrænsningen af ammoniakudledningen fra anlægget skyldes, at stort set hele anlægget (både i nudrift og ansøgt drift), er etableret med delvise faste gulve (med en enkelt undtagelse for en mindre slagtesvinesektion). Specielt skal det fremhæves, at ca. 60 % af slagtesvinene vil være opstaldet i stier indrettet med mere en 50 % fast gulv, hvilket jf. beregninger i ansøgningssystemet bidrager væsentligt til reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne. Delvist spaltegulv med en andel fast gulv vurderes som BAT.

Ved opførelsen af den nye stald sker der ikke en renovering af staldenes gulvprofil i eksisterende stalde. Når staldene en gang skal renoveres, vil der blive taget højde for hvilke muligheder der er for at leve op til det, som til pågældende tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Struer Kommune har på baggrund af Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af BAT, beregnet en tilladt maksimal ammoniakudledning til 3.100 kg N (tabel 21, side 70). Den ansøgte produktion udleder 2.828 kg N, hvorved produktionen ligger 272 kg under den vejledende grænse, og ansøger lever hermed op til BAT for det samlede anlæg.

Ansøgers valg af miljøteknologi og staldsystem til begrænsning af ammoniakemissionen er reduceret proteinindhold i slagtesvinenes og søers foderblandinger, samt overdækning af ny gylletank. Hertil kommer, at eksisterende stalde med undtagelse af en mindre staldafdeling til slagtesvin er etableret med delvist fast gulv

8.5.2. Fravalg af BAT

Der er ud over ovennævnte tiltag ikke valgt yderligere staldteknologier.

Luftvaskeren med syre er ikke etableret, idet der ikke er dokumentation for driftssikkerhed og holdbarhed over tid. Desuden må det vurderes, at der ikke umiddelbart er problemer med ammoniakdepositionen i området – der er over 1 km til nærmeste § 7 areal og der er over 1 km nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde. Endvidere er lugt og ammoniakfordampning overholdt, eftersom anlægget stort set er bestående af gulfprofiler med delvis spaltegulv, samt at der anvendes flere fodertiltag.

Gylleforsuring er fravalgt, da arbejdssikkerheden og etableringsmuligheder ikke kan dokumenteres med de nuværende kummedybdere. Derudover kan der generelt være problemer med lugtgener. Lugtgener kan forekomme fra procestanken. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme, hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Idet ejendommen ikke er placeret i nærheden af sårbar natur og ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis, fravælges risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer/samlet bebyggelse/byzone.

Gyllekøling etableres ikke. I den nye stald til drægtige søer er reduktionen af ammoniakemissionen ved tiltaget yderste begrænset (det er beregnet til maksimalt af fjerne 34 kg N ved 10 % effekt), hvilket hænger sammen med, at der er relativt få dyr i stalden, hvor den daglige fodertildeling til hvert dyr er forholdsvis lav.

Generelt vedrørende BAT, vurderes det uproportionalt at installere tiltag i eksisterende stalde, der kræver ombygninger i gulfprofilen, idet prisen pr. kg sparet N væsentligt overstiger 100 kr. Dette gælder tiltag som etablering af gylleforsuring, gyllekøling samt ændring af gulfvtype.

8.5.3. Vurdering

Der er tale om en svinebesætning på gyllebaserede staldsystemer. Krav til BAT-niveauet for staldindretning skal fastsættes ud fra Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår for dyretypen, hvor der er taget højde for økonomisk proportionalitet.

På baggrund af ovenstående, og stillede vilkår bl.a. til staldindretning i den nye stald og overdækning af den nye gyllebeholder (vilkår 3 og 6), vurderer Struer Kommune, at bedriften lever op til BAT. Ansøgers redegørelse for fravalg af yderligere ammoniakreducerende tiltag vurderes rimelige på baggrund af den allerede opnåede reduktion og ud fra en vurdering af økonomisk proportionalitet i forhold til miljøeffekten.

Beregning af krav til BAT-niveau for ammoniakemissionen fremgår nedenstående tabel.

Table 21 – Beregning af krav til BAT-niveau

Dyretype	Antal	Emission opnåelig ved anvendelse af BAT (kg NH ₃ -N pr. årsvin)	Vægtkorrektions*	Samlet ammoniakemission (kg NH ₃ -N)
Søer i nyt anlæg Løsgående, delvis spaltegulv	150	2,70	Ingen	405
Søer i eksisterende anlæg Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	50	1,87	Ingen	94
Søer i eksisterende anlæg Kassestier, delvis spaltegulv	50	0,8	Ingen	40
Smågrise i eksisterende staldanlæg Delvis fast gulv	6.200	0,071	Ingen	440
Slagtesvin i eksisterende staldanlæg 25-49% fast gulv	1.842	0,35	1,09101	703
Slagtesvin i eksisterende staldanlæg 50-75% fast gulv	3.550	0,29	1,09101	1.123
Slagtesvin i eksisterende staldanlæg fuldspaltegulv	600	0,45	1,09101	295
Sum for anlægget, BAT-niveau				3.100
Ammoniakemission jf. ansøgning				2.828
Krav overholdt				JA (÷ 272)

Ved afvigende vægt/-aldersgrænser er emissionsgrænseværdierne for 05/06 korrigeret jf. Miljøstyrelsens vejledning.

9. Alternative løsninger og 0-alternativ

9.1.1. Miljøteknisk redegørelse

0-alternativet indebærer, at den eksisterende produktion for en tid opretholdes, men i et forældet produktionsapparat. Ansøgningen er foranlediget af fremtidigt krav til dyrevelfærd vedrørende løsgående søer, som under alle omstændigheder betyder, at staldindretningen skal ændres, hvis der fortsat skal være et sohold på ejendommen.

Samtidig med løsning af denne problematik, er indsendt en ansøgning om, at justere svinebrugets produktion til en øget slagtesvinevægt ved levering til slagteriet. Der er således tale om tilpasning af nudriften, indenfor bestående rammer, hvor en mindre nuværende overkapacitet i fare-, smågrise- og slagtesvinestalde ønskes udnyttet ved en begrænset udvidelse af antallet af søer.

Med et sohold på 200 årssøer forventes det, at kunne skabe en husdyrproduktion, hvor so- og slagtesvineproduktion passer sammen. Herved opnås en vis konjunkturuafhængighed. Et svinebrug af denne størrelse kan også tilbyde gode arbejdsvilkår.

Undervejs i sagsforløbet har alternative placeringer af den nye gyllebeholder og drægtighedsstald være beskrevet og vurderet.

Gyllebeholderen var oprindeligt søgt placeret, så der skulle meddeles dispensation til vej og naboskel. Denne ansøgning har ikke kunnet imødekommes (efter politisk behandling), hvorfor der i det endelige projekt ikke søges dispensation.

Der har været vurderet på en alternativ placering af drægtighedsstalden vest for anlægget, langs med eksisterende stald, samt på en placering i forlængelse af eksisterende stald. Disse placeringer har ikke været hensigtsmæssige af hensyn til den interne sundhedsstyring og økonomien i projektet. Placeringen vest for eksisterende stalde ville bl.a. også betyde en del terrænregulering.

Den valgte placering, hvor der meddeles dispensation fra afstandskrav til vej og naboskel, giver en god sammenhæng mellem so-afdelingerne og en optimal sundhedsstyring og intern logistik. Dispensationsansøgningen har været politisk behandlet af Struer Kommunes Teknik- og Miljøudvalg.

Den godkendte placering er desuden den mindst synlige i landskabet og for nærmeste naboer.

9.1.2. Vurdering

Det er Struer Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

Med hensyn til gener for nærmeste naboer, med udvidelsen set i forhold til 0-alternativet, er det Struer Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for omboende. Vurderingen af generne i forhold til lugt, støv, støj m.v. fremgår af tidligere afsnit.

Det er Struer Kommunes vurdering, at fastholdes det nuværende produktionsniveau og produktionsanlæg, vil det betyde afvikling af produktionen. Specielt taget i betragtning at, staldsystemet til søerne af dyrevelfærdsmæssige årsager bliver ulovligt fra 2013.

Struer Kommune har valgt at melde dispensation fra afstandskrav til vej og naboskel til placering af drægtighedsstalden og ikke gyllebeholderen. Sagen har været behandlet af kommunens Teknik- og Miljøudvalg, hvor der for placering af drægtighedsstalden er taget hensyn til ansøgers problemstilling. Vilkår vedrørende placering af den nye drægtighedsstald fremgår af afsnit 3.1.

10. Husdyrbrugets ophør

10.1.1. Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ophør af produktionen vil stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Tilsvarende tømmes og rengøres øvrige bygninger for foderrester m.v.

Alternativ anvendelse af bygningerne vil blive vurderet.

10.1.2. Vurdering

Struer Kommune skal sikre, at der ved ophør af driften af husdyrbruget foretages de nødvendige foranstaltninger for, at undgå forureningsfare, at ejendommen ikke bliver tilholdssted for eksempelvis rotter og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende stand. Det vurderes at nævnte tiltag sammen med det stillede vilkår er tilstrækkelige.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

- 27) Ved ophør skal følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger udføres:
- Stalde, gyllekanaler og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyrgødningen skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Hvis bedriftens gyllebeholdere ikke anvendes, skal de rengøres og sløjfes.
 - Foderbeholdere og – anlæg skal tømmes.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes efter gældende regler.
 - Tilsynsmyndigheden skal orienteres om bedriftens ophør.

11. Egenkontrol og dokumentation

11.1.1. Miljøteknisk redegørelse

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en beskrivelse af registreringer og kontroller der udføres. Derudover er der indsendt et udkast til en beredskabsplan, som beskriver forholdsregler i situationer, hvor der opstår et uheld på bedriften.

Den lovpligtige 10 års beholderkontrol gennemføres, hvor gyllebeholderen kontrolleres af særligt uddannet personale. Derudover foretages månedlig kontrol af gyllebeholdernes flydelag, tilstand og fyldningsgrad.

Svineproduktionen følges ved udarbejdelse af effektivitetskontroller, og forbrug af foder, vand og hjælpestoffer aflæses i fodersystemet.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvor det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Produktionen i marken følges ved opmåling i høst og der udarbejdes årlige gødningsregnskaber.

Sprøjteplaner udarbejdes i samråd med planteavlskonsulent.

Der foretages månedligt tjek af vandforbruget. Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med bedriftens regnskab

Endelig foretages dagligt tjek og service af anlægget efter behov.

11.1.2. Vurdering

Af ovenstående fremgår, at der fra ansøgers side er iværksat en række egenkontroller. For at dokumentere at vilkår i godkendelsen er overholdt, stilles yderligere en række egenkontrollvilkår. Det drejer sig f.eks. om udarbejdelse af en egentlig produktionskontrol som dokumentation for at anvendte fodertiltag er overholdt.

Struer Kommune vurderer, at bedriftens beskrivelse sammen med de stillede vilkår opfylder kravene til egenkontrol.

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår:

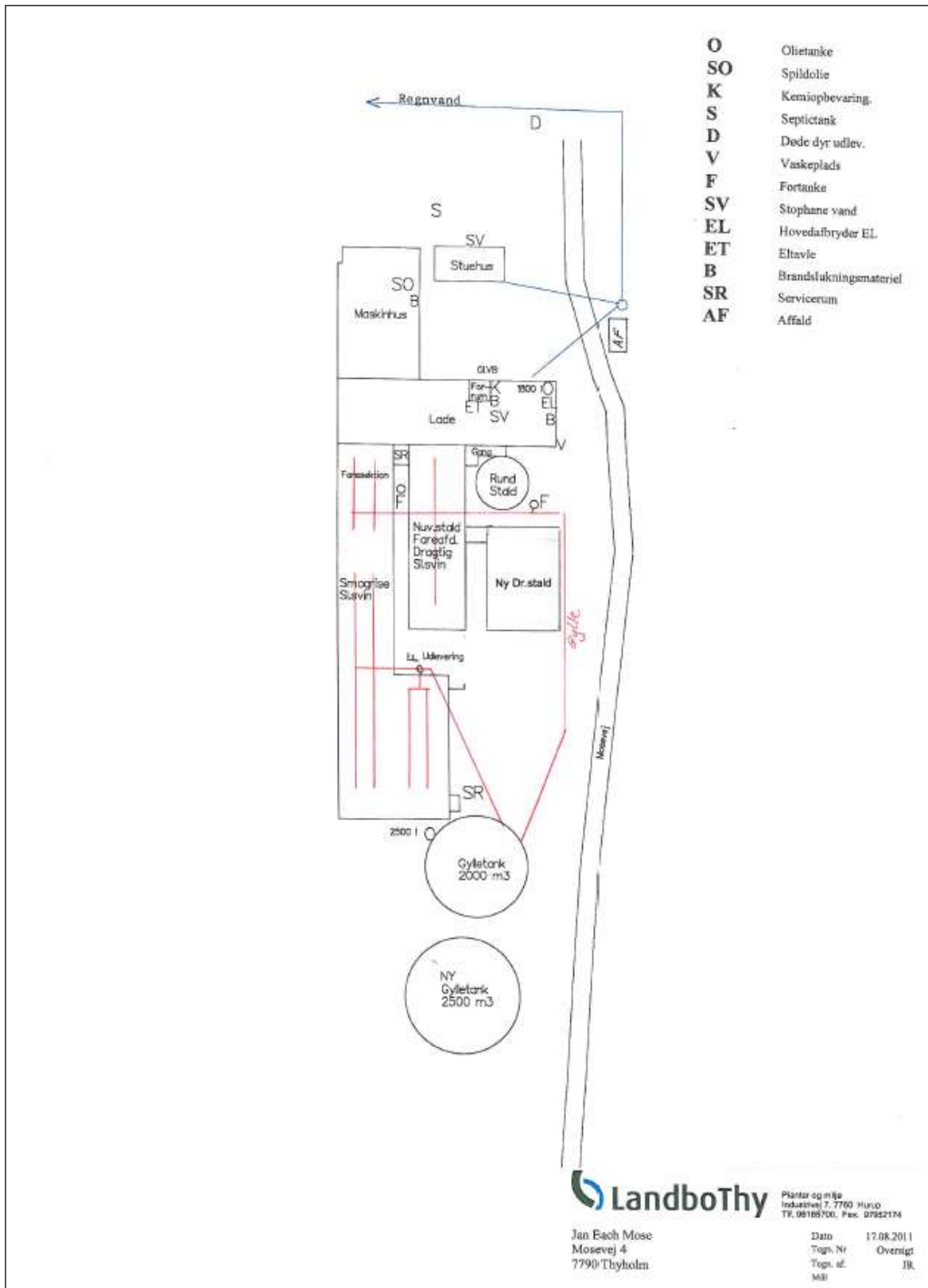
- 28) Husdyrbruget skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet er nået op på det godkendte antal DE.
- 29) I forbindelse med afholdelse af de regelmæssige tilsyn, skal der foreligge dokumentation for produktionsstørrelsen. Det være sig afregning fra slagteriet, opgørelser fra CHR, svineflytninger eller lignende. Opgørelsen skal dække de seneste 3 års produktion. Slagteriafregningen skal kunne dokumentere antallet af slagtede svin (med slagtevægt) de pågældende år.

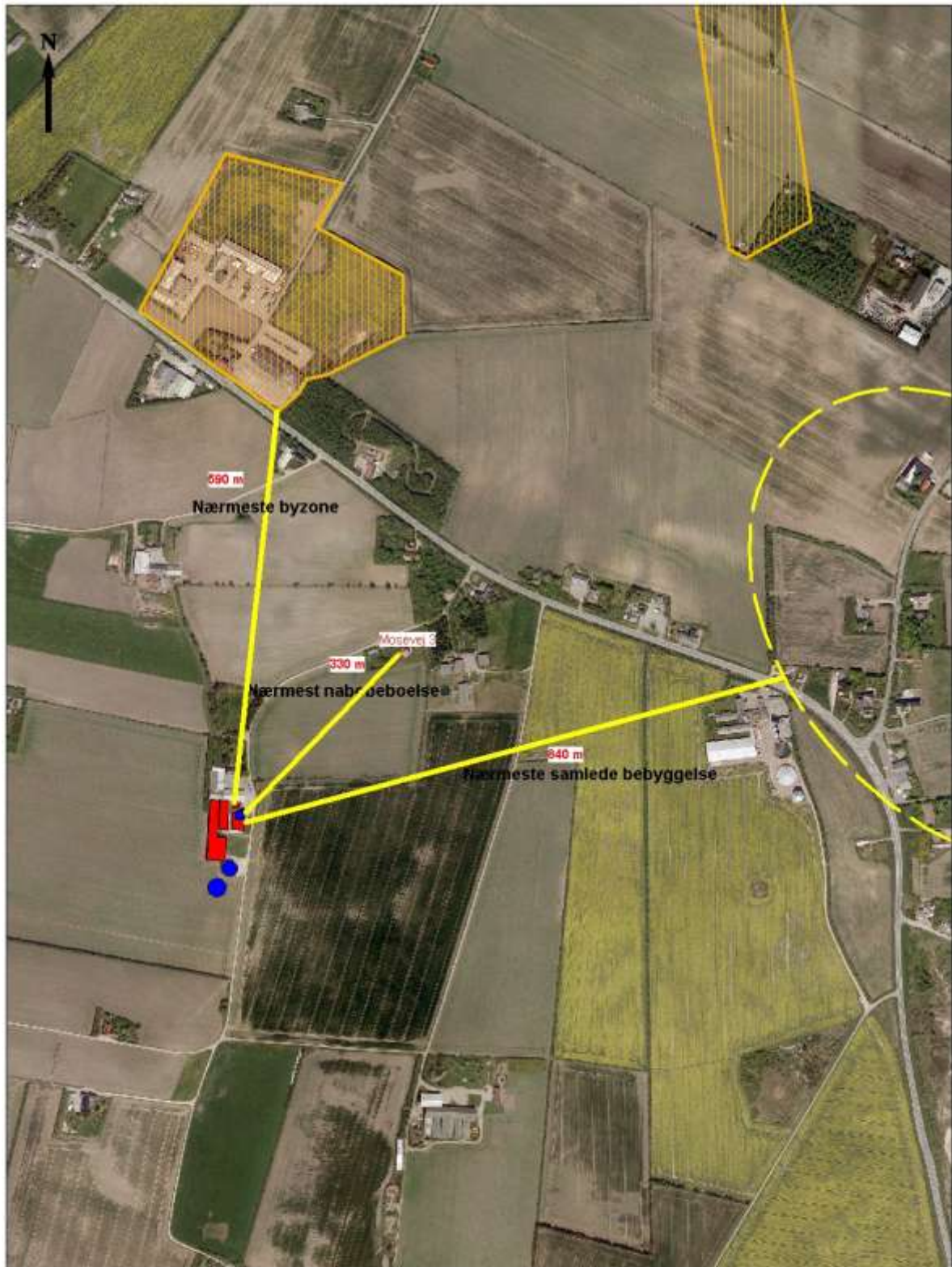

- 30) Der skal udarbejdes produktionskontrol over svineproduktionen, inkl. opgørelser over foderforbrug med indhold af råprotein og fosfor. Der skal foreligge dokumentation for anvendelse af fytase for samtlige foderblandinger. Denne kontrol og dokumentation skal opbevares i minimum 5 år og fremvises til tilsynsmyndighedens forlangende.
- 31) Mindst én gang pr. kvartal skal bedriftens forbrug af energi og vand registreres, Registreringerne skal opbevares i 5 år og fremvises på tilsynsmyndigheden forlangende.
- 32) Der skal føres register over produktionen af farligt affald (så som spildolie, lysstofrør, kemikalierester o.l.) på ejendommen. Registreringen skal for hver fraktion indeholde en beskrivelse af art, mængde og sammensætning. Registreringen skal gennem i mindst 5 år og fremvises på tilsyn. Dokumentation for bortskaffelse af farligt affald til godkendt modtager skal ligeledes fremvises på forlangende.
- 33) Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden kunne fremlægges sædskifte-, mark- og gødningsplaner samt gødningsregnskaber, som kan dokumentere, at vilkår om ekstra efterafgrøder er overholdt, og at husdyrgødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger der ligger til grund for de i miljøgodkendelsen stillede vilkår. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor 5 år tilbage. Tilsvarende skal der foreligge dokumentation for forpagtningskontrakter og eventuelle overførselsaftaler.
- 34) Der skal føres en logbog for den nye gyllebeholder, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndigheden forlangende.

Bilag 1 – situationsplan og afstand til naboer

AFSTÅND TIL NABOER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 23. maj 2012

Bilag 2 – oversigt over ejede og forpagtede arealer

OVERSICHT OVER EJEDE OG FORPAGTEDE AREALER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 23. maj 2012

 Udbringning

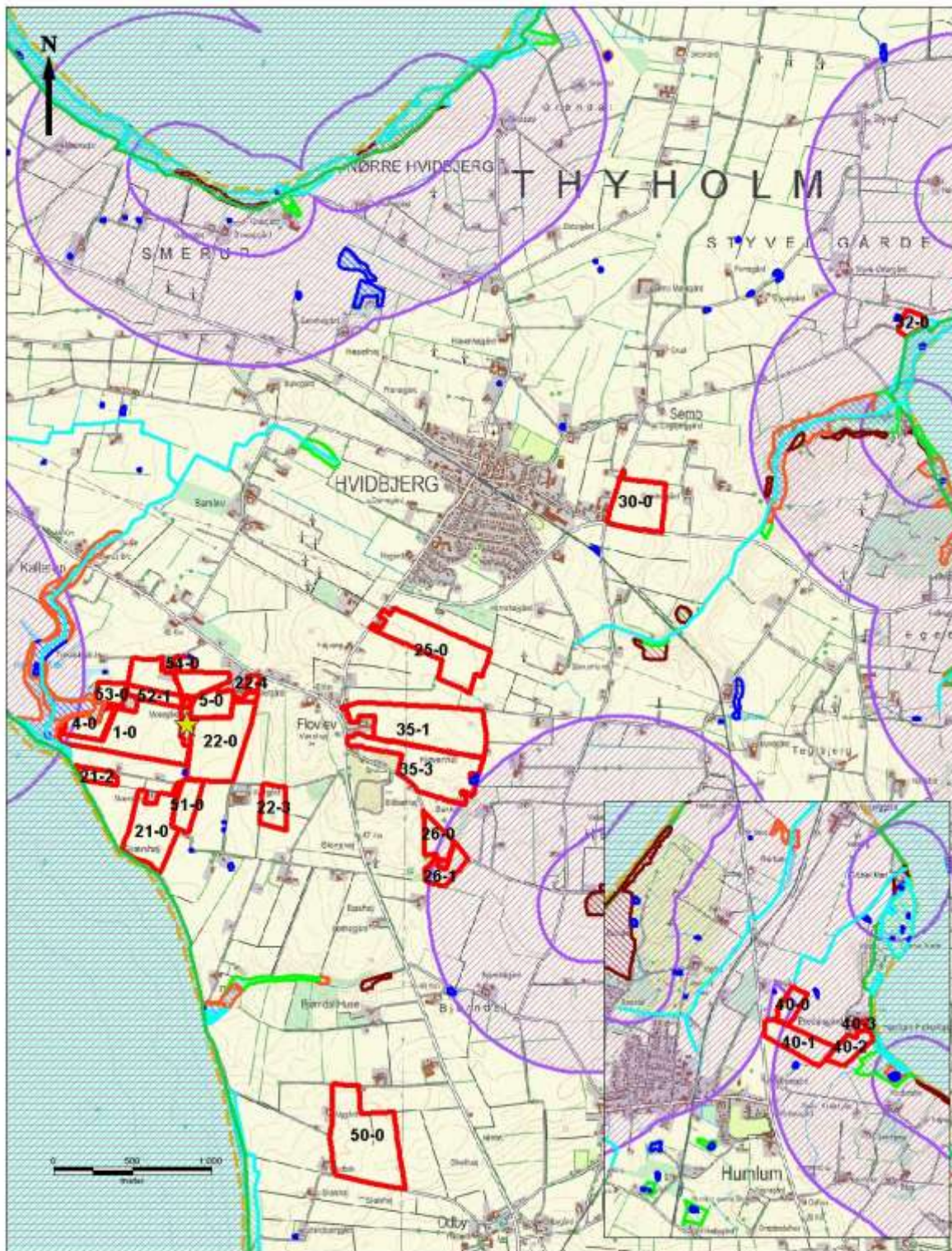

Bilag 3 – transportveje

Bilag 4 – § 3 og § 7 beskyttede naturområder og Natura 2000

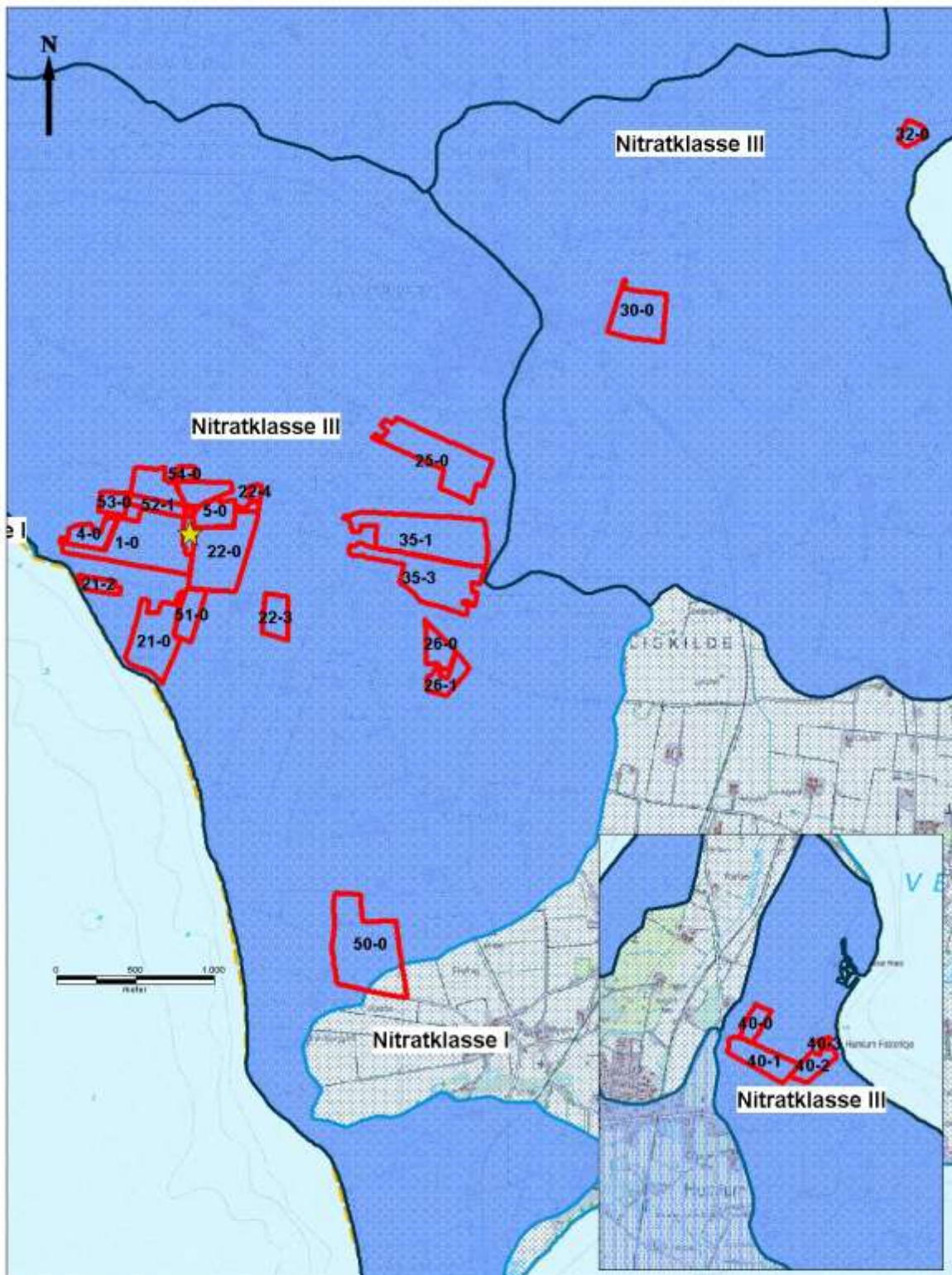
§3 BESKYTTET NATUR, §7 OMRÅDER MED BUFFERZONER & NATURA 2000-OMRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 23. maj 2012

	Udbringning		§3 eng
	Habitatområde		§3 hede
	Fuglebeskyttelsesområde		§3 mose
	Ransarområde		§3 overdrev
	§ 7 områder med bufferzone		§3 strandeng
			§3 sø

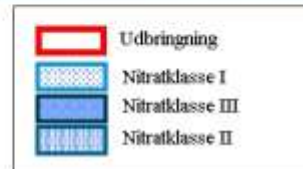

Bilag 5 – nitratklasser

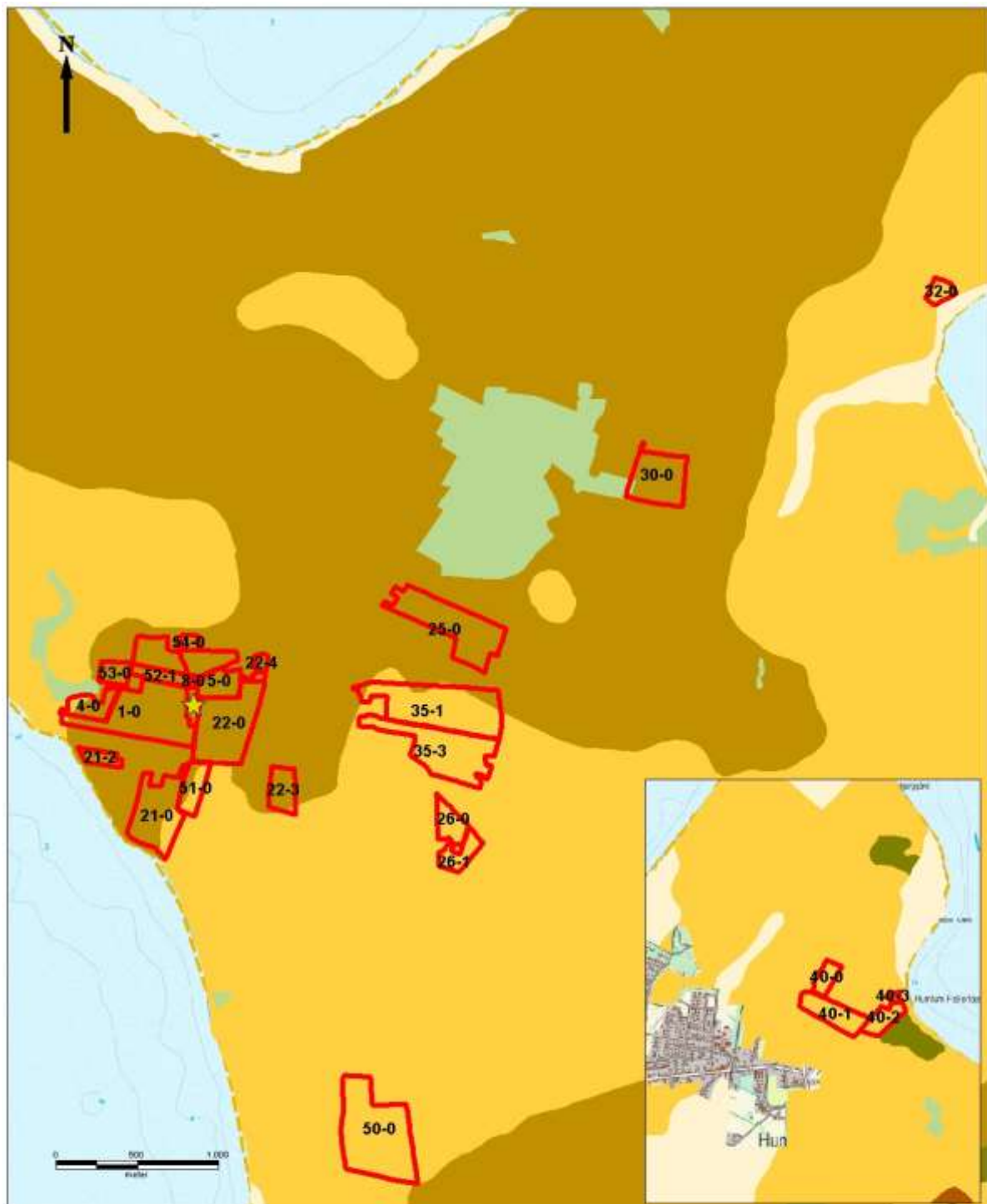
NITRATKLASSER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 23. maj 2012

Bilag 6a – jordbundstyper (i pløjelaget)

JORDBUNDSTYPER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 11. juli 2012

	Udbringning		Byzone, skov m.v.
			Humus (JB 11)
			Grovsandet jord (JB 1)
			Lerblandet sandjord grov/fin (JB 3/4)
			Finsandet jord (JB 2)
			Sandblandet lerjord grov/fin (JB 5/6)
			Lerjord (JB 7)
			Svær lerjord (JB 8)

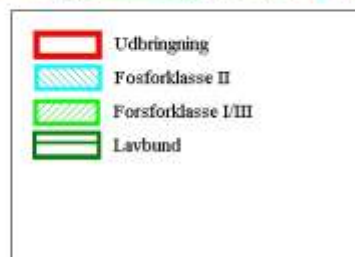

Bilag 6b – fosforklasser og lavbund

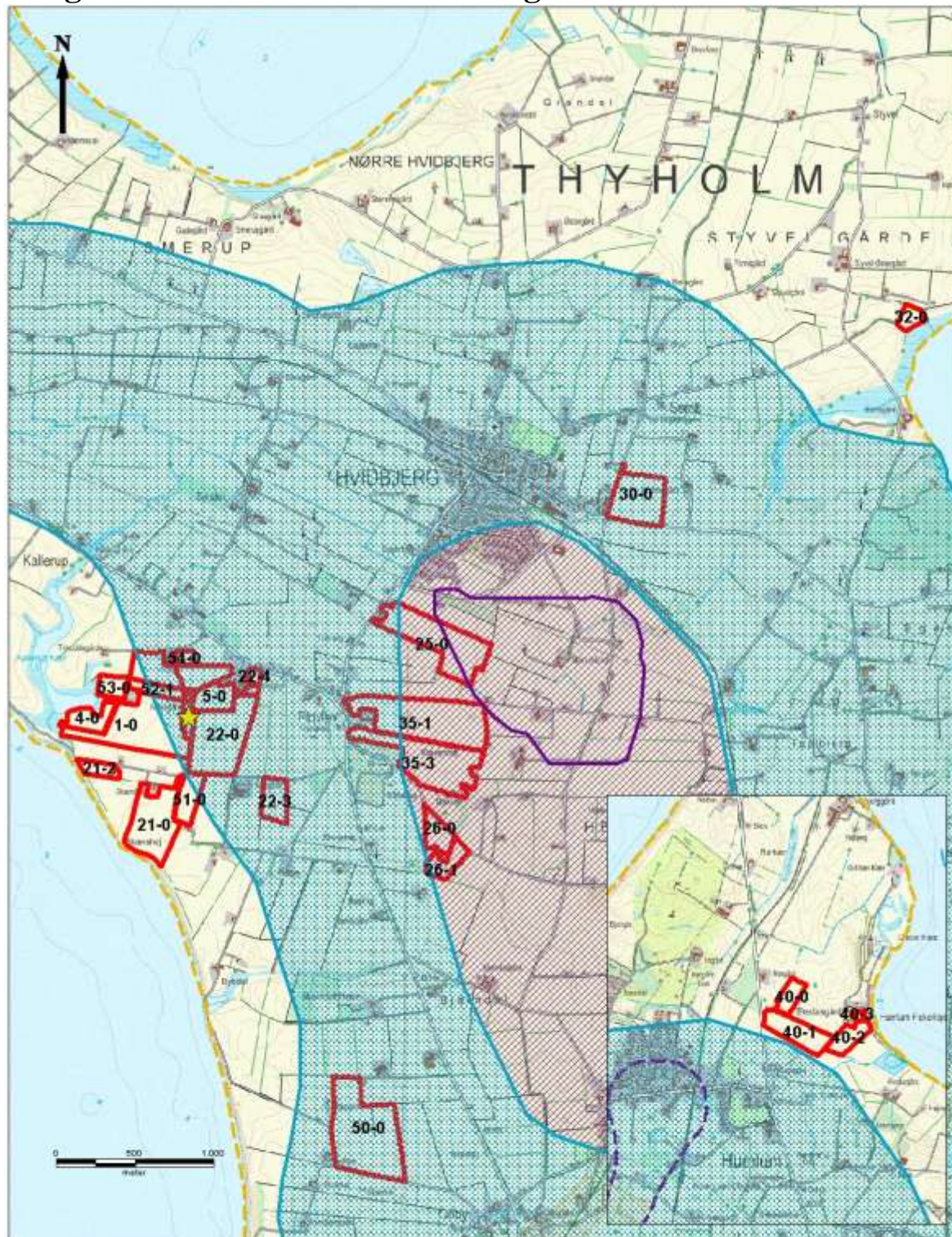
LAVBUND OG FOSFORKLASSER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 11. juli 2012

Bilag 7 – nitratfølsomme indvindingsområder m.v.

NITRAFØLSOMME INDVINDINGSOMRÅDER, DRIKKEVANDSINTERESSER OG INDSATSONRÅDER

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 23. maj 2012

- Udbringning
- Område med særlig drikkevandsinteresse
- Område med drikkevandsinteresse
- Vedtaget indsatsområde
- Kommende indsatsområde
- Nitratfølsomt indvindingsopland

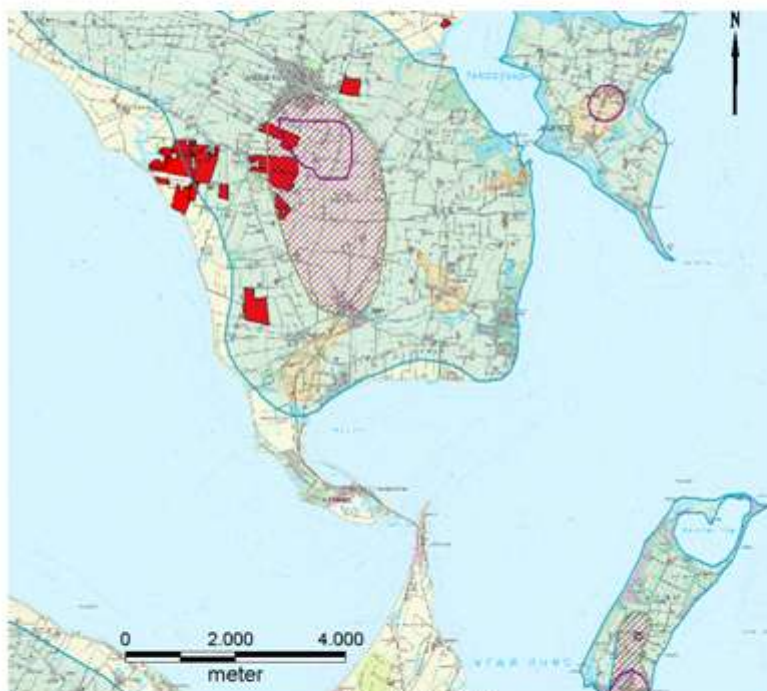

Grundvandsnotat – Mosevej 4

I forbindelse med en ansøgning om ny svinestald og udvidelse af årsøer ønskes en godkendelse af arealerne i ansøgning – Version 3.

Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold til grundvandet.

Arealer er angivet på figuren neden for. Arealerne 25-0, 26-0, 26-1, 35-1 og 35-3 ligger alle inden for nitratfølsomindvindingsopland. Areal 25-0 ligger ligeledes inden for Indsatsområdet til Thyholm Private Fælles Vandværk.

DATO
26-04-2011

JOURNALNUMMER
09. IT. 18-P19-6-09

RÅDHUSET, NATUR- OG
MILJØAFDELINGEN
ØSTERGADE 13, 1. SAL
7600 STRUER

E: TEKNISK@STRUER.DK
F: 9638409
T: 9638404

SACS BEHANDLER:
ANNI LÆSSEN
T: 9638403

Skrevet af: Ingrid Hjørnbo Jensen

Signaturforklaring	
	Område med særlig drikkevandsinteresse
	Område med drikkevandsinteresse
	Nitratfølsomt indvindingsopland
	Vedtaget indsatsområde
	Kommende Indsatsområde
	Ansøgte arealer

Nitratudvaskningen i ansøgningen ligger på 51 og 52 mg/l. Dette er et fald på 2 mg/l i forhold til rudriften.

I Indsatsplan Thyholm er der ingen særlige indsatser i forhold til nitratudvaskningen.

Struer Kommune har ingen bemærkninger til det ansøgte i forhold grundvandet. Baggrunden er, at udvaskningen ligger tæt på 50 mg/l derudover er nitratudvaskningen faldende.

Anni Lassen, geolog, den 26. april 2012

Bilag 8 – beskyttede diger, fredninger og landskab

BESKYTTEDE DIGER, FORTIDSMINDER OG LANDSKAB

§ 11 miljøgodkendelse, Mosevej 4, 7790 Thyholm
Sagsbeh.: EBO
Dato: 23. maj 2012

Bilag 9a – udpegningsgrundlag for Natura 2000-område, nr. 28, Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

EF habitatområde, nr. 28, Agger Tanke, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

28 Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø	1103	Stavsilid (<i>Alosa fallax</i>)
	1166	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
	1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
	1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
	1393	Blank seglmos (<i>Drepanocladus vernicosus</i>)
	1528	Gul stenbræk (<i>Saxifraga hirculus</i>)
	1110	Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand
	1140	Mudder- og sandflader blottet ved ebbe
	1150	* Kystlaguner og strandsøer
	1160	Storre lavvandede bugter og vige
	1170	Rev
	1210	Enårig vegetation på stenede strandvolde
	1220	Flerårig vegetation på stenede strande
	1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
	1330	Strandenge
	2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
	2120	Hvide klitter og vandremiler
	2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
	2140	* Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
	2160	Kystklitter med havtorn
	2170	Kystklitter med gråris
	2190	Fugtige klitlavninger
	3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
	3260	Vandløb med vandplanter
	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
	6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
	6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
7140	Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand	
7220	* Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand	
7230	Rigkær	

EF fuglebeskyttelsesområde, nr. 28, Nissum Bredning

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk.1	Arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende	Trækkende	Kriterier
SPA 28 Nissum Bredning				
Hvinand			T	F4,F7
Toppet skallesluger			T	F4,F7

Bilag 9b – udpegningsgrundlag for Natura 2000-område, nr. 62, *Venø og Venø Sund*

EF habitatområde, nr. 55, Venø, Venø Sund

55 Venø, Venø Sund	1103	Stavsild (<i>Alosa fallax</i>)
	1365	Spættet sæl (<i>Phoca vitulina</i>)
	1150	* Kystlaguner og strandsøer
	1160	Større lavvandede bugter og vige
	1170	Rev
	1310	Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand
	1330	Strandenge
	2140	* Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
	6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund	

EF fuglebeskyttelsesområde, nr. 40, Venø, Venø Sund

Arter på bilag 1, jf. artikel 4, stk.1	Arter, jf. artikel 4, stk. 2	Ynglende	Trækkende	Kriterier
SPA 40 Venø, Venø Sund				
Klyde		Y		F3
Dværgterne		Y		F1
	Lysbuget knortegås		T	F4
	Hvinand		T	F4, F6
	Toppet skallesluger		T	F4
	Stor skallesluger		T	F4

Bilag 10 – erklæring om tilstrækkelig opbevaringskapacitet

Erklæring vedrørende tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning

Silstrup 7. juli 2010

Vedrørende Ejendommen
Mosevej 4
7790 Thyholm

Opbevaringskapacitet

Gylle	
200 årssøer	1060 t
6200 smågrise	810 t
6000 slagtesvin	3010 t
Tilledt vaskevand vaskeplads m.m.	100 t
<u>Ialt</u>	<u>4980 t</u>

Der foruden fjernes ca. 120 tons til Biogas 120 t
Det vil sige at vi i alt har 4860 t

Gyllekapacitet

Eksisterende gylletank 2000 m ³		2000 m ³ svarende til 4,8 mdr
Eksisterende gylletank 800 m ³	Fjernes	
Kanaler og fortanke		550 m ³ svarende til 1,3 mdr
Ny gylletank		2500 m ³ svarende til 6,0 mdr

Efter etablering af ny gylletank på 2500 m³ og fjernelse af mindre gylletank på 800 m³ er der kapacitet til 12,1 mdr.

Morten Linnemann Madsen
Miljøkonsulent *Card Geot.*

☐ Hurup: Industrivej 1 - 114* Hurup
Fax: 45 22 114

☐ Thisted: Silstrupvej 2 - 11* Thisted
Fax: 45 11 53 51

Tlf: 88 18 67 00
www.landbothy.dk

Bilag 11 – beregning af udvaskning ved ekstra efterafgrøder

